

ОДИТЕН ДОКЛАД

№ 0600100521

**за извършен одит на отчета за изпълнението на бюджета
на Националната здравноосигурителна каса за 2020 г.**

Настоящият окончателен одитен доклад е приет с Решение № 348 от 14.09.2021 г.
на Сметната палата (Протокол № 34)

СЪДЪРЖАНИЕ

СПИСЪК НА СЪКРАЩЕНИЯТА	3
Част първа	4
РЕЗЮМЕ	4
Част втора.....	7
ВЪВЕДЕНИЕ	7
1. Основание за извършване на одита	7
2. Информация за одитираната организация	7
3. Одитиран период.....	7
4. Предмет на одита.....	7
5. Цели на одита	8
6. Обхват на одита.....	8
7. Критерии за оценка	8
8. Одитни стандарти, приложени при одита.....	8
Част трета.....	9
КОНСТАТАЦИИ	9
I. Изготвяне, одобряване и представяне на отчета за изпълнение на бюджета на НЗОК за 2020 г.	9
II. Структуриране и съдържание на отчета за изпълнение на бюджета на НЗОК за 2020 г.	10
III. Отчитане изпълнението на бюджета на НЗОК за 2020 г.....	10
1. Приходи и трансфери.....	13
1.1. Здравноосигурителни приходи	13
1.2. Неданъчни приходи	16
1.3. Получени трансфери от Министерство на здравеопазването.....	17
1.4. Получени средства от Агенция за социално подпомагане по § 8 от ПЗР на ЗБНЗОК за 2020 г.	17
2. Разходи и трансфери	18
2.1. Разходи	19
2.1.1. Текущи разходи	19
2.1.2. Придобиване на нефинансови активи	30
2.1.3. Резерв, включително за непредвидени и неотложни разходи	30
2.2. Предоставени трансфери на Националната агенция за приходите по чл. 24, т. 6 от ЗЗО и към бюджетни организации, сключили договори за извършване на медицински услуги с НЗОК	31
3. Бюджетно салдо.....	31
Част четвърта	32
ЗАКЛЮЧЕНИЕ	32
Част пета.....	32
ОТГОВОРИ НА ОДИТИРАНАТА ОРГАНИЗАЦИЯ	32
Опис на приложенията към одитен доклад № 0600100521.....	33
<i>Приложение № 1</i>	34
ОПИС НА ОДИТНИТЕ ДОКАЗАТЕЛСТВА КЪМ ОДИТЕН ДОКЛАД № 0600100521	46
СТАНОВИЩЕ НА СМЕТНАТА ПАЛАТА	47

СПИСЪК НА СЪКРАЩЕНИЯТА

АСП	Агенция за социално подпомагане
БЗС	Български зъболекарски съюз
БЛС	Български лекарски съюз
БМП	Болнична медицинска помощ
ЗБНЗОК	Закон за бюджета на Националната здравноосигурителна каса
ЗЗ	Закон за здравето
ЗЗО	Закон за здравното осигуряване
ЗПФ	Закон за публичните финанси
ЛП	Лекарствени продукти
МДД	Медико-диагностични дейности
МИ	Медицински изделия
МЗ	Министерство на здравеопазването
МС	Министерски съвет
МСВОИ	Международни стандарти на върховните одитни институции
МФ	Министерство на финансите
НАП	Национална агенция за приходите
НЗОК	Национална здравноосигурителна каса
НРД	Национален рамков договор
НС на НЗОК	Надзорен съвет на Националната здравноосигурителна каса
ПЗР	Преходни и заключителни разпоредби
ПИМП	Първична извънболнична медицинска помощ
СИМП	Специализирана извънболнична медицинска помощ

Част първа РЕЗЮМЕ

Извършен е одит на отчета за изпълнението на бюджета на Националната здравноосигурителна каса (НЗОК) за 2020 г.

Националната здравноосигурителна каса е юридическо лице със седалище гр. София и осъществява задължителното здравно осигуряване, което включва управление и разходване на средствата от задължителни здравноосигурителни вноски за заплащане на здравни дейности. Органи на управление на НЗОК са Надзорният съвет (НС) и управителят на НЗОК. Националната здравноосигурителна каса изготвя бюджет, който е финансов план за набиране и разходване на паричните средства, отделен е от държавния бюджет и се приема с годишен Закон за бюджета на НЗОК (ЗБНЗОК).

За постигане целите на одита са изследвани процесите по изготвяне, одобряване, структуриране и съдържание на отчета и отчитане изпълнението на бюджета на НЗОК за 2020 г. и състоянието на системите за финансово управление и контрол (СФУК) в тях, които са оценени спрямо изискванията на правната рамка; както и степента на изпълнение на показателите по отчета спрямо утвърдените със ЗБНЗОК за 2020 г. и предходния отчетен период.

При одита е установено:

Спазени са изискванията на правната рамка относно изготвянето и одобряването от НС на НЗОК на отчета за изпълнението на бюджета на НЗОК за 2020 г.

От управителя на НЗОК е представен отчет за изпълнението на бюджета на НЗОК за 2020 г. (на електронен носител) в Сметната палата в нормативно определения срок.

Спазено е изискването на чл. 30, ал. 1 от Закона за здравното осигуряване (ЗЗО) за внасянето на отчета за изпълнението на бюджета на НЗОК за 2020 г. от управителя на НЗОК чрез министъра на здравеопазването и Министерски съвет (МС) в Народното събрание, не по-късно от 30.06.2021 г.

Към датата на извършване на одита, отчетът за изпълнението на бюджета на НЗОК за 2020 г. не е приет от Народното събрание. Не са приети и отчетите за периода 2015 г. – 2019 г., с което не е спазена разпоредбата на чл. 30, ал. 2 от ЗЗО.

Отчетът за изпълнението на бюджета на НЗОК за 2020 г. съответства по структура и съдържание на ЗБНЗОК за 2020 г. Отразените в отчета приходи, разходи и трансфери съответстват на нормативно определените.

В ЗБНЗОК за 2020 г.¹ са планирани приходи от здравноосигурителни вноски, трансфери за здравно осигуряване, неданъчни приходи и трансфери от Министерство на здравеопазването (МЗ) в общ размер на 4 744 705 хил. лв. Отчетените приходи и трансфери са в размер на 4 733 420 хил. лв., което е с 11 285 хил. лв. (0,2 на сто) по-малко от заложеното в ЗБНЗОК за 2020 г.

За 2020 г. общият размер на отчетените приходи и трансфери е с 336 893 хил. лв. (7,7 на сто) повече спрямо 2019 г.

Отчетените приходи от здравноосигурителни вноски в размер на 3 051 939 хил. лв. са с 1,8 на сто по-малко от планираните 3 107 134 хил. лв. в ЗБНЗОК за 2020 г. Отчетените трансфери за здравно осигуряване за 2020 г. са в размер на 1 533 594 хил. лв. и представляват 33,4 на сто от общо отчетените здравноосигурителни приходи по бюджета на НЗОК за 2020 г.

Отчетените неданъчните приходи са с 1 344 хил. лв. по-малко от планираните със ЗБНЗОК за 2020 г. – 20 571 хил. лв.

Отчетените получени трансфери от МЗ са в размер на 83 400 хил. лв., което е 100 на сто от планираните със ЗБНЗОК за 2020 г. Средствата са за: лекарствени продукти (ЛП) –

¹ обн., ДВ, бр. 99 от 17.12.2019 г., изм. ДВ, бр. 44 от 13.05.2020 г., доп. ДВ, бр. 84 от 29.09.2020 г., изм. и доп. ДВ, бр. 103 от 04.12.2020 г.

ваксини и дейности по прилагането им за здравните дейности по чл. 82, ал. 2, т. 3 от Закона за здравето (ЗЗ); дейности за здравно неосигурени лица, включващи: интензивно лечение и комплексно диспансерно (амбулаторно) наблюдение при пациенти с кожно-венерически и с психиатрични заболявания; дейности по чл. 82, ал. 1, т. 2, ал. 1а, 3 и 6 от ЗЗ; медицински изделия (МИ), помощни средства, приспособления и съоръжения за хората с увреждания извън обхвата на задължителното здравно осигуряване; сумите по чл. 37, ал. 6 от ЗЗО.

От Агенцията за социално подпомагане (АСП) по реда на § 8 от Преходните и заключителни разпоредби (ПЗР) на ЗБНЗОК за 2020 г. са получени целеви средства в размер на 4 548 хил. лв., които не са планирани в ЗБНЗОК за 2020 г. и не са включени в отчета за изпълнението на бюджета на НЗОК за 2020 г.

Със средствата от приходите и трансферите се покриват разходите за: здравноосигурителни плащания за отделните видове медицинска помощ, договаряна с изпълнителите, сключили договори с НЗОК; издръжка на административните дейности по здравното осигуряване; такса за обслужване събирането на здравноосигурителни вноски от Националната агенция за приходите (НАП); медицинска помощ, оказана в съответствие с правилата за координация на системите за социална сигурност; закупуване на медицински дейности, включително осигуряването на ЛП и МИ за тях, определени в закона за бюджета на НЗОК за съответната календарна година и други разходи.

Със ЗБНЗОК за 2020 г. са определени разходи и трансфери в размер на 4 744 705 хил. лв. Отчетените средства са 4 738 218 хил. лв., което е с 6 487 хил. лв. (0,1 на сто) по-малко от планираните и надвишават с 304 655 хил. лв. (6,9 на сто) отчетените през 2019 г.

През 2020 г. с 5 решения на Надзорния съвет и с 13 докладни записки, утвърдени от управителя на НЗОК, са извършени корекции на бюджета на НЗОК, като е използван и планирания резерв, включително за непредвидени и неотложни разходи в размер на 139 222 хил. лв.

За текущи разходи със ЗБНЗОК за 2020 г. са предвидени 4 594 951 хил. лв., които включват разходи за: персонал; издръжка на административните дейности; здравноосигурителни плащания и плащания от получени трансфери от МЗ.

Отчетените текущи разходи са в размер на 4 728 471 хил. лв. (в т.ч. 106 933 хил. лв. трансфер към ведомствени болници) и са с 2,9 на сто повече от планираните със ЗБНЗОК за 2020 г.

Отчетените за 2020 г. разходи за здравноосигурителни плащания в общ размер на 4 585 743 хил. лв. (в т.ч. 106 854 хил. лв. трансфер към ведомствени болници) са със 131 766 хил. лв. (3 на сто) повече спрямо определените със ЗБНЗОК за 2020 г. и представляват 96,9 на сто от общо отчетените разходи и трансфери.

През 2020 г. са отчетени здравноосигурителни плащания с 270 043 хил. лв. повече спрямо отчетените през 2019 г., или увеличението е с 6,3 на сто.

С най-голям относителен дял в общия размер на здравноосигурителни плащания са разходите за болнична медицинска помощ (БМП) - 49 на сто, следвани от разходите за ЛП, МИ и диетични храни за специални медицински цели за домашно лечение на територията на страната – 17 на сто, разходите за лекарствени продукти за лечение на злокачествени заболявания и лекарствени продукти при животозастрашаващи кръвоизливи и спешни оперативни и инвазивни интервенции при пациенти с вродени коагулопатии, в условията на БМП, които НЗОК заплаща извън стойността на оказваните медицински услуги – 10,5 на сто и за специализирана извънболнична медицинска помощ – 6,1 на сто.

Планираните със ЗБНЗОК за 2020 г. здравноосигурителни плащания за медицинска помощ, оказана в съответствие с правилата за координация на системите за социална сигурност, са в размер на 70 094 хил. лв., като в резултат на извършените през годината промени по бюджета на НЗОК, са увеличени с 39 784 хил. лв. Отчетените средства в размер на 109 879 хил. лв. са с 57 на сто повече от планираните със закона и представляват 2,4 на сто от всички здравноосигурителни плащания.

Отчетените плащания от трансфери от МЗ са 83 213 хил. лв. (в т.ч. 80 хил. лв. трансфер за ведомствени болници), което представлява с 99,7 на сто от предвидените в ЗБНЗОК за 2020 г. средства.

За придобиване на нефинансови активи в ЗБНЗОК за 2020 г. са предвидени 5 000 хил. лв. Отчетените разходи са 4 593 хил. лв. или 91,9 на сто от планираните със закона.

През 2020 г. средствата от резерва по бюджета на НЗОК в размер на 139 222 хил. лв., са разходвани за здравноосигурителни плащания в съответствие с нормативните изисквания.

През 2020 г. са отчетени предоставени трансфери на НАП по чл. 24, т. 6 от ЗЗО и към бюджетни организации, сключили договори за извършване на медицински услуги с НЗОК в размер на 112 237 хил. лв., от които 5 303 хил. лв. - трансфери към НАП за такса за обслужване събирането на здравноосигурителни вноски. За администриране на публични средства НАП събира такса единствено от НЗОК, което я поставя в неравностойно положение спрямо останалите обществени и частни осигурителни фондове. С промени в ЗЗО², считано от 01.01.2021 г. таксата за обслужване събирането на здравноосигурителни вноски от НАП е отменена.

Съгласно ЗНЗОК за 2020 г. бюджетът на НЗОК е с балансирано бюджетно салдо, а в края на годината е отчетено отрицателно бюджетно салдо в размер на 4 798 хил. лв.

Изпълнението на бюджета на НЗОК за 2020 г. е отчетено в съответствие с показателите на ЗБНЗОК за 2020 г.

През одитирания период състоянието на системите за финансово управление и контрол в изследваната област е добро.

² обн., ДВ, бр. 103 от 04.12.2020 г

Част втора ВЪВЕДЕНИЕ

1. Основание за извършване на одита

Одитът е осъществен на основание чл. 5, ал. 1, т. 4, във връзка с чл. 6, ал. 5 и чл. 38, ал. 1 от Закона за Сметната палата, одитна задача № 335 от Програмата за одитната дейност на Сметната палата за 2020 г. и в изпълнение на Заповед № ОД-06-01-005 от 27.05.2021 г. на заместник-председателя на Сметната палата - Тошко Тодоров.

2. Информация за одитираната организация

Националната здравноосигурителна каса е юридическо лице със седалище в гр. София и се състои от централно управление, 28 районни³ здравноосигурителни каси и техни поделения.⁴

Националната здравноосигурителна каса осъществява задължителното здравно осигуряване, което включва управление и разходване на средствата от задължителни здравноосигурителни вноски за закупуване на здравни дейности. Задължителното здравно осигуряване предоставя пакет от здравни дейности, гарантирани от бюджета на НЗОК.⁵

Бюджетът на НЗОК е основен финансов план за набиране и разходване на паричните средства на задължителното здравно осигуряване и е отделен от държавния бюджет.⁶ Приема се със ЗБНЗОК за съответната година и отчета за изпълнението му се приема от Народното събрание.

Органи на управление на НЗОК са Надзорният съвет и управителят.⁷ Съгласно ЗЗО управителят на НЗОК организира и ръководи оперативно дейността на НЗОК в съответствие със закона, правилника за устройството и дейността на НЗОК и решенията на Надзорния съвет, който осъществява контрол върху оперативната дейност на управителя по изпълнението на бюджета и дейността на НЗОК.

Управителят на НЗОК е първостепенен разпоредител⁸ със средствата на НЗОК.

За одитирания период отговорност за управленските решения по смисъла на чл. 6, ал. 1 от Закона за финансовото управление и контрол в публичния сектор носят д-р Дечо Дечев – управител на НЗОК от 24.07.2018 г.⁹ до 12.03.2020 г. и проф. д-р Петко Салчев – управител на НЗОК от 13.03.2020 г.¹⁰

3. Одитиран период

Одитираният период е от 01.01.2020 г. до 31.12.2020 г.

4. Предмет на одита

Предмет на одита е отчетът за изпълнението на бюджета на НЗОК за 2020 г.

Отчетът за изпълнението на бюджета на НЗОК се изготвя от управителя на НЗОК, одобрява се от НС на НЗОК и се внася от управителя на НЗОК чрез министъра на здравеопазването в МС¹¹ и чрез министъра на здравеопазването и МС в Народното

³ ПМС № 240 от 21.11.2000 г. за утвърждаване списък на поделенията на районните здравноосигурителни каси със седалища по общини, обн., ДВ, бр. 97 от 28.11.2000 г.

⁴ чл. 6, ал. 1 и ал. 2 от ЗЗО

⁵ чл. 2, ал. 1 от ЗЗО

⁶ чл. 22, ал. 1 от ЗЗО

⁷ чл. 6, ал. 3 от ЗЗО

⁸ чл. 28 от ЗЗО

⁹ Решение на Народното събрание от 20.07.2018 г., обн., ДВ, бр. 61 от 24.07.2018 г.

¹⁰ Решение на Народното събрание от 13.03.2020 г., обн., ДВ, бр. 23 от 14.03.2020 г.

¹¹ чл. 19, ал. 7, т. 8 от ЗЗО

събрание.¹² Представя се в Сметната палата за изготвяне на доклад със становище, които се внасят в Народното събрание.¹³

За одитирания период размерът на отчетените приходи и трансфери в отчета за изпълнение на бюджета на НЗОК за 2020 г. възлиза на 4 733 420 хил. лв., а на разходите и трансферите – 4 738 218 хил. лв.

5. Цели на одита

5.1. Да се установи съответствието на изготвянето, одобряването, структурирането и съдържанието на отчета и отчитането на изпълнението на бюджета на НЗОК за 2020 г. с изискванията на правната рамка.

5.2. Да се анализира отчетеното изпълнение на бюджета на НЗОК за 2020 г.

5.3. Да се установи състоянието на СФУК в изследваната област.

6. Обхват на одита

Одитната задача обхваща:

6.1. Изготвяне, одобряване и представяне на отчета за изпълнение на бюджета на НЗОК за 2020 г.

6.2. Структуриране и съдържание на отчета за изпълнение на бюджета на НЗОК за 2020 г.

6.3. Отчитане изпълнението на бюджета на НЗОК за 2020 г.

Не са дефинирани ограничения в обхвата на одита.

7. Критерии за оценка

При одита на отчета за изпълнението на бюджета на НЗОК за 2020 г. са приложени следните критерии за оценка:

7.1. Съответствие на процеса по изготвяне, одобряване и представяне на отчета за изпълнението на бюджета на НЗОК за 2020 г. с изискванията на правната рамка.

7.2. Съответствие на структурирането и съдържанието на отчета за изпълнението на бюджета на НЗОК за 2020 г. с изискванията на правната рамка.

7.3. Степен на изпълнение на показателите по отчета за изпълнението на бюджета на НЗОК за 2020 г. спрямо утвърдените със ЗБНЗОК за 2020 г. и предходния отчетен период.

7.4. Съответствие на системите за финансово управление и контрол с изискванията на правната рамка.

8. Одитни стандарти, приложени при одита

Одитът е изпълнен в съответствие с Международните стандарти на върховните одитни институции (МСВОИ) 100 Основни принципи на одита в публичния сектор, МСВОИ 400 Основни принципи на одита за съответствие и МСВОИ 4000 Стандарт за одит за съответствие.

¹² чл. 30, ал. 1 от ЗЗО

¹³ чл. 6, ал. 5 и чл. 56 от Закона за Сметната палата

Част трета КОНСТАТАЦИИ

I. Изготвяне, одобряване и представяне на отчета за изпълнение на бюджета на НЗОК за 2020 г.

Съгласно ЗЗО¹⁴ управителят на НЗОК изготвя годишен отчет за изпълнението на бюджета на НЗОК и го внася в Надзорния съвет за разглеждане и одобрение.¹⁵

Одобреният от Надзорния съвет отчет за изпълнението на бюджета на НЗОК се внася от управителя:

а) чрез министъра на здравеопазването в Министерски съвет;¹⁶

б) чрез министъра на здравеопазването и МС в Народното събрание не по-късно от 30 юни следващата година.¹⁷

Националната здравноосигурителна каса представя в Сметната палата отчета за изпълнение на бюджета на НЗОК в 7-дневен срок от одобряването му.¹⁸ Отчетът за изпълнение на бюджета на НЗОК се приема с решение на Народното събрание, което се публикува в Държавен вестник.¹⁹

По време на одита е установено:

Отчетът за изпълнението на бюджета на НЗОК за 2020 г. е изготвен от служители в дирекция „Бюджет и финансови параметри“, съгласуван е от директора на дирекцията, главния секретар, подуправителя на НЗОК и е представен с докладна записка²⁰ на управителя.²¹

Изготвеният и подписан отчет е внесен²² от управителя в НС на НЗОК за разглеждане и одобрение. С решение²³ на Надзорния съвет е одобрен отчетът и е възложено на управителя на НЗОК да внесе отчета за изпълнението на бюджета на НЗОК за 2020 г. в срок до 30 юни чрез министъра на здравеопазването и Министерски съвет в Народното събрание.²⁴

С писмо²⁵ на управителя на НЗОК е внесен годишния отчет за изпълнението на бюджета на НЗОК за 2020 г. чрез министъра на здравеопазването в Министерски съвет.²⁶

Приетият от НС на НЗОК отчет е внесен²⁷ от управителя на НЗОК чрез министъра на здравеопазването и Министерски съвет в Народното събрание, с което е изпълнена разпоредбата на чл. 30, ал. 1 от ЗЗО и решението²⁸ на НС на НЗОК от 11.06.2021 г.

Към датата на извършване на одита, отчетът за изпълнението на бюджета на НЗОК за 2020 г. не е приет от Народното събрание. Не са приети и отчетите за периода 2015 г. – 2019 г., с което не е спазена разпоредбата на чл. 30, ал. 2 от ЗЗО.²⁹

¹⁴ чл. 19, ал. 7, т. 4 от ЗЗО

¹⁵ чл. 15, ал. 1, т. 4 от ЗЗО

¹⁶ чл. 19, ал. 7, т. 8 от ЗЗО

¹⁷ чл. 30, ал. 1 от ЗЗО

¹⁸ чл. 56, ал. 1 от Закона за Сметната палата

¹⁹ чл. 30, ал. 2 от ЗЗО

²⁰ Докладна записка вх. № 21-01-1127/26.05.2021 г.

²¹ Одитно доказателство № 2

²² Докладна записка вх. № НС-01-00-113/07.06.2021 г.

²³ Решение № РД-НС-04-71/11.06.2021 г.

²⁴ Одитно доказателство № 2

²⁵ Писмо изх. № 04-04-366/11.06.2021 г.

²⁶ Одитно доказателство № 3

²⁷ Писмо изх. № 02-00-10/11.06.2021 г.

²⁸ Решение № РД-НС-04-71/11.06.2021 г.

²⁹ Одитно доказателство № 4

Отчетът за изпълнението на бюджета на НЗОК за 2020 г. е представен³⁰ (на електронен носител) в Сметната палата от управителя на НЗОК в законоустановения седемдневен срок от приемането му от Надзорния съвет.³¹

При изготвянето, одобряването и представянето на отчета за изпълнение на бюджета на НЗОК за 2020 г. са спазени нормативните изисквания.

II. Структуриране и съдържание на отчета за изпълнение на бюджета на НЗОК за 2020 г.

Отчетът за изпълнението на бюджета на НЗОК за 2020 г. е изготвен съгласно структурата и съдържанието на ЗБНЗОК за 2020 г., в изпълнение на заповед³² на управителя на НЗОК, в следните раздели: увод; изпълнение на бюджета на НЗОК по приходи и трансфери - всичко; изпълнение на бюджета на НЗОК по разходи и трансфери - всичко; бюджетно салдо (дефицит/излишък) и заключение.³³

Отчетът съдържа анализи на закупените през 2020 г. здравни дейности и продукти, с извършените през годината здравноосигурителни плащания, като същите са съпоставени с данни от предходната година.

Отчетените приходи, разходи и трансфери, отразяват финансовите резултати от дейността на НЗОК и са структурирани в отчета по показатели на ЗБНЗОК за 2020 г. В отчета е извършен сравнителен анализ на изпълнението на приходите, разходите и трансферите, спрямо планираните за 2020 г. и отчетените за 2019 г.

В изготвения отчет за изпълнението на бюджета на НЗОК за 2020 г. приходите и получените трансфери и разходите и предоставените трансфери са отразени по параграфи по Единната бюджетна класификация за 2020 г. за отчитане на бюджета и в съответствие с изискванията на Закона за публичните финанси (ЗПФ).

Отчетените приходи, разходи и трансфери по бюджета на НЗОК отговарят на нормативно определените в чл. 23 и чл. 24 от ЗЗО.

Отчетът за изпълнението на бюджета на НЗОК за 2020 г. съответства на структурата и показателите на ЗБНЗОК за 2020 г. Отчетените приходи, разходи и трансфери съответстват на нормативно определените в ЗЗО.

III. Отчитане изпълнението на бюджета на НЗОК за 2020 г.

Със ЗБНЗОК за 2020 г. са планирани приходи и трансфери, и разходи и трансфери в размер на 4 744 705 хил. лв. Бюджетът на НЗОК е планиран с балансирано бюджетно салдо. За одитирания период размерът на отчетените приходи и трансфери е 4 733 420 хил. лв., на разходите и трансферите е 4 738 218 хил. лв., като в резултат е отчетено отрицателно бюджетно салдо за годината в размер на 4 798 хил. лв.

В ЗЗО е регламентирано, че Надзорният съвет взема решения за използване на средствата от резерва на НЗОК.³⁴ Със средствата от резерва се плащат разходи в случай на значителни отклонения от равномерното разходване на средствата за здравноосигурителни плащания.³⁵ Надзорният съвет на НЗОК, по предложение на управителя на НЗОК, може да одобрява компенсирани промени между показателите за разходите и предоставените трансфери за осигуряване на здравноосигурителни плащания.³⁶ Резервът за непредвидени и неотложни разходи по бюджета на НЗОК се разходва по решение на Надзорния съвет само за здравноосигурителни плащания.³⁷ Преизпълнението на приходите от здравноосигурителни вноски и неданъчни приходи може да се ползва като източник за

³⁰ Писмо вх. № 35-00-7/16.06.2021 г.

³¹ Одитно доказателство № 1

³² Заповед № РД-09-333/02.03.2021 г.

³³ Одитни доказателства № 1 и № 5

³⁴ чл. 15, ал. 1, т. 7 от ЗЗО

³⁵ чл. 26, ал. 2 от ЗЗО

³⁶ чл. 115, ал. 1 от ЗПФ

³⁷ чл. 116 от ЗПФ

допълнителни здравноосигурителни плащания над утвърдените разходи и предоставени трансфери по бюджета на НЗОК по решение на НС на НЗОК.³⁸

От държавния бюджет чрез бюджета на МЗ може да се получават по бюджета на НЗОК целеви субсидии за изпълнение на задължения, които произтичат от прилагането на правилата за координация на системите за социална сигурност,³⁹ извън заложените с чл. 1, ал. 1 от ЗБНЗОК за 2020 г., и са за обезщетения в натура извън медицинската помощ, определена с чл. 45 от ЗЗО.⁴⁰ С извършените разходи за тези обезщетения се завишават сумите за други здравноосигурителни плащания⁴¹ за медицинска помощ, оказана в съответствие с правилата за координация на системите за социална сигурност.⁴²

През 2020 г. с 5 решения⁴³ на Надзорния съвет и с 13 докладни записки⁴⁴, утвърдени от управителя на НЗОК, са извършени корекции на бюджета на НЗОК, като е използван планирания резерв, включително за непредвидени и неотложни разходи в размер на 139 222 хил. лв.⁴⁵

а) С решения⁴⁶ на Надзорния съвет от 27.11.2020 г., 16.12.2020 г. и от 21.12.2020 г. са освободени средства от резерва в размер на 139 222 хил. лв., с които са увеличени средствата за здравноосигурителните плащания за:

аа) първична извънболнична медицинска помощ (ПИМП) в размер на 41 393 хил. лв.;

аб) дентална помощ в размер на 27 141 хил. лв.;

ав) специализирана извънболнична медицинска помощ (включително за комплексно диспансерно (амбулаторно) наблюдение) (СИМП) в размер на 20 833 хил. лв.;

аг) ЛП, МИ и диетични храни за специални медицински цели за домашно лечение на територията на страната, за лекарствени продукти за лечение на злокачествени заболявания и лекарствени продукти при животозастрашаващи кръвоизливи и спешни оперативни и инвазивни интервенции при пациенти с вродени коагулопатии, в условията на БМП, които НЗОК заплаща извън стойността на оказваните медицински услуги, в размер на 15 000 хил. лв., в т.ч. за:

- ЛП, МИ и диетични храни за специални медицински цели, за домашно лечение на територията на страната, в размер на 9 104 хил. лв.⁴⁷ и

- за ЛП за лечение на злокачествени заболявания и лекарствени продукти при животозастрашаващи кръвоизливи и спешни оперативни и инвазивни интервенции при пациенти с вродени коагулопатии, в условията на БМП, които НЗОК заплаща извън стойността на оказваните медицински услуги, в размер на 5 896 хил. лв.;

ад) медико-диагностична дейност (МДД) в размер на 9 750 хил. лв.;

ае) други здравноосигурителни плащания, в т.ч. за медицинска помощ, оказана в съответствие с правилата за координация на системите за социална сигурност, в размер на 25 105 хил. лв.

³⁸ §1 от ПЗР на ЗБНЗОК за 2020 г.

³⁹ чл. 23, ал. 1, т. 9 от ЗЗО

⁴⁰ § 3 от ПЗР на ЗБНЗОК за 2020 г.

⁴¹ чл. 1, ал. 2, редове 1, 1.1.3, 1.1.3.8 и 1.1.3.8.1. от ЗБНЗОК за 2020 г.

⁴² § 3 от ПЗР на ЗБНЗОК за 2020 г.

⁴³ Решения №№ РД-НС-04-23/14.02.2020 г., РД-НС-04-106/27.10.2020 г., РД-НС-04-126/27.11.2020 г., РД-НС-04-146/16.12.2020 г. и РД-НС-04-153/21.12.2020 г.

⁴⁴ Докладни записки №№ 21-01-481/17.02.2020 г., 21-01-796/17.03.2020 г., 21-01-1034/23.04.2020 г., 21-01-1255/18.05.2020 г., 21-01-1479/15.06.2020 г., 21-01-1712/14.07.2020 г., 21-01-1926/13.08.2020 г., 21-01-1926/15.09.2020 г., 21-01-1926/14.10.2020 г., 21-01-2566/18.11.2020 г., 21-01-2714/11.12.2020 г., 21-01-2817/22.12.2020 г. и 21-01-2833/31.12.2020 г.

⁴⁵ Одитно доказателство № 6

⁴⁶ Решения №№ РД-НС-04-126/27.11.2020 г., РД-НС-04-146/16.12.2020 г. и РД-НС-04-153/21.12.2020 г.

⁴⁷ в т.ч. за ЛП, назначени с протокол, за които се извърша експертиза – 5 437 хил. лв. и за ЛП за домашно лечение на територията на страната извън тези по т. 1.1.3.5.1.1. и МИ в извънболничната помощ – 3 667 хил. лв.

б) С 4 решения⁴⁸ на НС на НЗОК и 2 утвърдени докладни записки⁴⁹ от управителя на НЗОК са извършени вътрешно компенсирани промени по показателите по ЗБНЗОК за 2020 г. като:

ба) са увеличени средствата за издръжка на административните дейности с 1 000 хил. лв. за сметка на намаление на разходите за персонал с 429 хил. лв. и на разходите за придобиване на нефинансови активи с 571 хил. лв.;

бб) средства общо в размер на 34 143 хил. лв. са насочени за здравноосигурителни плащания за: дентална помощ – 5 102 хил. лв., МДД - 5 352 хил. лв., ЛП, МИ и диетични храни за специални медицински цели за домашно лечение на територията на страната, за ЛП за лечение на злокачествени заболявания и ЛП при животозастрашаващи кръвоизливи и спешни оперативни и инвазивни интервенции при пациенти с вродени коагулопатии, в условията на БМП, които НЗОК заплаща извън стойността на оказваните медицински услуги – 1 054 хил. лв. (в подпоказателите са увеличени разходите за ЛП, МИ и диетични храни за специални медицински цели за домашно лечение на територията на страната с 24 621 хил. лв.⁵⁰ и са намалени разходите за ЛП за лечение на злокачествени заболявания и ЛП при животозастрашаващи кръвоизливи и спешни оперативни и инвазивни интервенции при пациенти с вродени коагулопатии, в условията на БМП, които НЗОК заплаща извън стойността на оказваните медицински услуги с 23 567 хил. лв.), БМП - 7 956 хил. лв. и медицинска помощ, оказана в съответствие с правилата за координация на системите за социална осигуреност – 14 679 хил. лв. за сметка на намаление на разходите за: ПИМП – 6 958 хил. лв., СИМП – 6 663 хил. лв. и МИ в БМП – 20 522 хил. лв.;

бв) в рамките на общия размер средства, приети със ЗБНЗОК за 2020 г. - получени трансфери и плащания от трансфери от МЗ, са увеличени средствата за ЛП – ваксини и дейности по прилагането им по чл. 82, ал. 2, т. 3 от ЗЗ с 4 459 хил. лв., за дейности за здравно неосигурени лица, включващи: интензивно лечение, комплексно диспансерно (амбулаторно) наблюдение при пациенти с психиатрични заболявания и комплексно диспансерно (амбулаторно) наблюдение при пациенти с кожно-венерически заболявания по чл. 82, ал. 1, т. 1а, 3а и 6б от ЗЗ със 156 хил. лв., за дейности за здравнонеосигурени жени по чл. 82, ал. 1, т. 2 от ЗЗ с 229 хил. лв. и за дейности във връзка с лечение на лица до 18-годишна възраст по чл. 82, ал. 1а, 3 и 6 от ЗЗ с 4 652 хил. лв. Същевременно са намалени сумите по чл. 37, ал. 6 от ЗЗО с 4 282 хил. лв., средствата за дейности във връзка с лечение на лица над 18-годишна възраст по чл. 82, ал. 1а и 6 от ЗЗ с 1 553 хил. лв. и средствата за МИ, помощни средства, приспособления и съоръжения за хората с увреждания извън обхвата на задължителното здравно осигуряване с 3 661 хил. лв.

в) Във връзка с изпълнение на проект⁵¹ „Осигуряване на електронен обмен на социалноосигурителна информация между България и ЕС“ и по програма за трансгранично сътрудничество ИНТЕРРЕГ V-A „Гърция-България“ 2014-2020 г. и договор⁵² за предоставяне на национално съфинансиране с МРРБ за сметка на бюджета на НЗОК са изплатени 78 хил. лв., средства по проекта, с които са намалени разходите за персонал в размер на 18 хил. лв. и за издръжка на административните дейности в размер на 60 хил. лв., и съответно намалени предоставените трансфери по § „Трансфери между бюджети и сметки за средствата от ЕС“. През годината на НЗОК са възстановени средствата от ЕС в размер на 227 хил. лв. за извършени през 2019 г. и 2020 г. по двата проекта разходи за персонал, за издръжка на административните дейности и за придобиване на нефинансови

⁴⁸ Решения №№ РД-НС-04-23/14.02.2020 г., РД-НС-04-106/27.10.2020 г., РД-НС-04-126/27.11.2020 г. и РД-НС-04-146/16.12.2020 г.

⁴⁹ Докладни записки № 21-01-2817/22.12.2020 г. и № 21-01-2833/31.12.2020 г.

⁵⁰ в т.ч. ЛП, назначени с протокол, за които се извърша експертиза с 12 544 хил. лв. и ЛП за домашно лечение на територията на страната извън тези по т. 1.1.3.5.1.1. и МИ и диетични храни в извънболничната помощ с 12 077 хил. лв.

⁵¹ проект № 2016-BG-IA-0031

⁵² № РД-02-29-246/25.09.2019 г.

активи. По реда на ЗПФ⁵³ и Указания на МФ ДДС № 01/16.01.2020 г.⁵⁴ с утвърдени⁵⁵ промени от управителя на НЗОК разходите за персонал, за издръжка на административните дейности и за придобиване на нефинансови активи са увеличени съответно с 14 хил. лв., с 50 хил. лв. и 163 хил. лв., за сметка на намаление на разходите по § „Трансфери между бюджети и сметки за средствата от ЕС“.

г) С утвърдени компенсирани промени⁵⁶ от управителя на НЗОК на основание § 4 от ПЗР на ЗБНЗОК за 2020 г. и Указания на МФ ДР № 1/17.01.2020 г.⁵⁷ разходите по „Предоставени трансфери на НАП по чл. 24, т. 6 от ЗЗО и към бюджетни организации, сключили договори за извършване на медицински услуги с НЗОК“ са увеличени със 106 933 хил. лв., представляващи отчетените като трансфери средства, заплащани по договори, сключени между разпоредители с бюджет и НЗОК (ведомствени болници).

Корекциите на бюджета на НЗОК за 2020 г. са извършени при спазване на нормативните изисквания.

1. Приходи и трансфери⁵⁸

Приходите на НЗОК се набират от осигурителни вноски, трансфери от държавния бюджет за осигурителни вноски на лицата по чл. 40, ал. 1, т. 4 и т. 8, ал. 2 и ал. 3 от ЗЗО, лихви и приходи от управление на имущество; приходи, регламентирани с други закони в полза на здравното осигуряване; възстановени осигурителни разходи; глоби и наказателни лихви; такси, определени с тарифа на МС; ликвидационни дялове от търговски дружества; целеви субсидии от държавния бюджет за изпълнение на задължения, които произтичат от прилагането на правилата за координация на системите за социална сигурност; дарения и завещания; други източници, включително субсидии (трансфери) от държавния бюджет, в т.ч. и чрез бюджета на МЗ по чл. 82, ал. 1, т. 1а, 2, 3а, 6б, ал. 1а, ал. 2, т. 3, ал. 3 и 6 от ЗЗ⁵⁹ и по чл. 37, ал. 6 от ЗЗО.

Със ЗБНЗОК за 2020 г. са планирани приходи и трансфери в размер на 4 744 705 хил. лв., в т.ч. здравноосигурителни приходи на обща стойност 4 640 734 хил. лв., включващи здравноосигурителни вноски – 3 107 134 хил. лв. и трансфери за здравно осигуряване – 1 533 599 хил. лв.; неданъчни приходи – 20 571 хил. лв. и трансфери от МЗ – 83 400 хил. лв., които са в съответствие с разпоредбите на ЗЗО.

За 2020 г. общият размер на получените приходи и трансфери е с 336 892 хил. лв., или 7,7 на сто повече спрямо 2019 г.

1.1. Здравноосигурителни приходи

Здравноосигурителните приходи се формират от здравноосигурителни вноски от различни категории осигурени лица⁶⁰ и трансфери за здравно осигуряване,⁶¹ и представляват 96,9 на сто от всички отчетени приходи и трансфери за годината.

⁵³ чл. 144 от ЗПФ

⁵⁴ за изготвянето и представянето през 2020 г. на месечните отчети за касовото изпълнение на бюджетите, на сметките за средства от Европейския съюз и на сметките за чужди средства

⁵⁵ на основание чл. 117, ал. 3 от ЗПФ

⁵⁶ Докладни записки №№ 21-01-481/17.02.2020 г., 21-01-796/17.03.2020 г., 21-01-1034/23.04.2020 г., 21-01-1255/18.05.2020 г., 21-01-1479/15.06.2020 г., 21-01-1712/14.07.2020 г., 21-01-1926/13.08.2020 г., 21-01-1926/15.09.2020 г., 21-01-1926/14.10.2020 г., 21-01-2566/18.11.2020 г., 21-01-2714/11.12.2020 г. и 21-01-2833/31.12.2020 г.

⁵⁷ относно изпълнението на държавния бюджет и на сметките за средства от Европейския съюз за 2020 г.

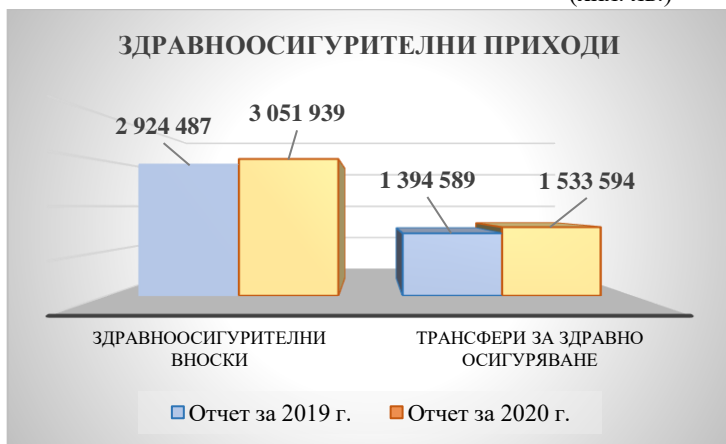
⁵⁸ Одитни доказателства № 1 и № 8

⁵⁹ чл. 23 от ЗЗО

⁶⁰ вноски за работници и служители от работодатели; вноски от работници и служители – лична вноска; вноски от самонасти; вноски от други категории осигурени лица

⁶¹ чл. 40, ал. 1, ал. 2 и ал. 3 от ЗЗО

(хил. лв.)

Източник: Отчети за изпълнението на бюджета на НЗОК за 2019 г. и 2020 г.

Планираните в ЗБНЗОК за 2020 г. здравноосигурителни приходи са в размер на 4 640 734 хил. лв., а отчетените средства са 4 585 533 хил. лв., или с 55 201 хил. лв. по-малко от планираните със закона.

Отчетените през 2020 г. здравноосигурителни приходи са с 266 457 хил. лв. (6,2 на сто) повече от отчетените през 2019 г.

1.1.1. Приходи от здравноосигурителни вноски

Здравноосигурителните вноски се дължат: от работодатели за работници и служители, от работници и служители (лична вноска), от самонаети (самоосигуряващи се лица) и от други категории осигурени лица.⁶²

През 2020 г. размерът на задължителната здравноосигурителна вноска, определена в ЗБНЗОК⁶³, е 8 на сто при запазване на съотношението 60:40 между осигуряващия и осигурения или 4,8 на сто за сметка на осигуряващия, 3,2 на сто за сметка на осигуреното лице и 8 на сто за самоосигуряващо се лице.⁶⁴

При планирани със ЗБНЗОК за 2020 г. здравноосигурителни вноски в размер на 3 107 134 хил. лв., са отчетени 3 051 939 хил. лв., което е с 1,8 на сто по-малко от планираните.

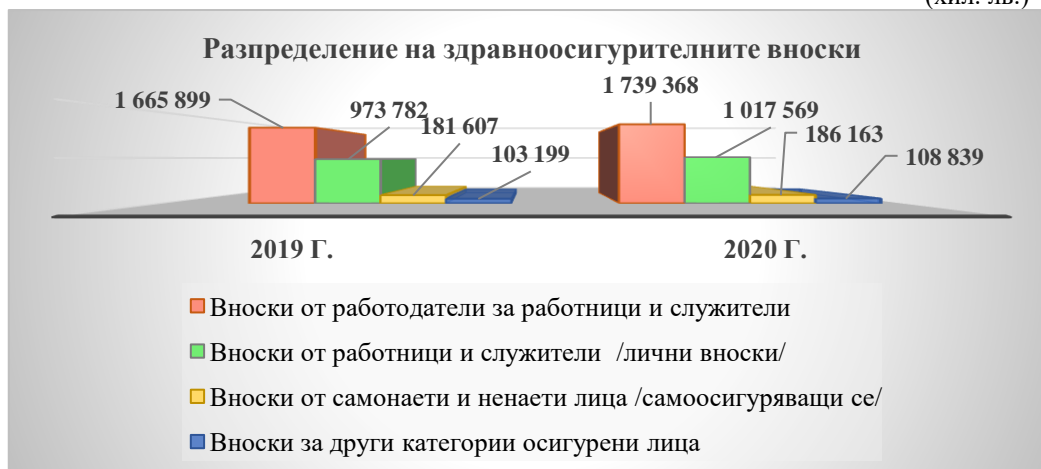
Отчетените приходи от здравноосигурителни вноски за 2020 г. са със 127 452 хил. лв. или 4,4 на сто повече от отчетените през 2019 г.

Делът на отчетените здравноосигурителни вноски, съпоставен към здравноосигурителните приходи за 2019 г. е 67,7 на сто, а за 2020 г. е 66,6 на сто.

От отчетените здравноосигурителни вноски за 2020 г., с най-голям дял са вноските за работници и служители от работодатели – 57 на сто, следвани от личната вноска от работници и служители – 33,3 на сто, вноските от самоосигуряващи се лица – 6,1 на сто и вноските от други категории осигурени лица са 3,6 на сто.

В следващата графика е показано разпределението на отчетените здравноосигурителни вноски по показатели за 2019 г. и 2020 г.

(хил. лв.)

Източник: Отчети за изпълнение на бюджета на НЗОК за 2019 г. и 2020 г.

⁶² чл. 40 от ЗЗО

⁶³ чл. 2 от ЗБНЗОК за 2020 г.

⁶⁴ чл. 40, ал. 4а от ЗЗО

За двете години се наблюдава плавно увеличение на приходите от здравноосигурителните вноски от работодателите, личните вноски от работници и служители, вноските на самоосигуряващите се и другите категории осигурени лица.

1.1.1.1. Вноски за работници и служители от работодатели

Отчетените здравноосигурителни вноски от работодатели за работници и служители през 2020 г. са в размер на 1 739 368 хил. лв. или със 73 470 хил. лв. (4,4 на сто) повече в сравнение с 2019 г.

1.1.1.2. Вноски от работници и служители – лична вноска

Постъпилите през 2020 г. приходи от здравноосигурителни вноски от работници и служители (лични вноски) са в размер на 1 017 569 хил. лв., което е с 43 787 хил. лв. (4,5 на сто) повече от отчетените за 2019 г.

1.1.1.3. Вноски от самонаети (самоосигуряващи се лица)

През 2020 г. отчетените вноски от самонаети (самоосигуряващи се лица) са 186 163 хил. лв., което е с 4 556 хил. лв. или с 2,5 на сто повече от предходната 2019 г.

1.1.1.4. Вноски от други категории осигурени лица

През 2020 г. приходите от вноските от други категории осигурени лица са в размер на 108 839 хил. лв. или с 5 640 хил. лв. или 5,5 на сто повече от 2019 г.

1.1.2. Трансфери за здравно осигуряване

От държавния бюджет се предоставят трансфери за осигурителни вноски⁶⁵ за здравно осигуряване на категориите лица, определени в ЗЗО.

Съгласно ЗЗО⁶⁶ за сметка на държавния бюджет се осигуряват: пенсионерите; безработните; лицата до 18-годишна възраст; студенти, включително чуждестранни студенти; ветераните от войните, военноинвалидите и военнопострадалите; гражданите, които получават месечни и социални помощи и целеви помощи за отопление по реда на Закона за социалното подпомагане и други категории осигурени лица.

Дължимата от бюджета здравноосигурителна вноска за лицата по чл. 40, ал. 3 от ЗЗО се внася в размера, определен в ЗБНЗОК за съответната година, върху 55 на сто от минималния осигурителен доход за самоосигуряващите се лица, като всяка следваща година се увеличава с 5 на сто до достигане на минималния осигурителен доход за самоосигуряващите се лица.⁶⁷

Получените трансфери за здравно осигуряване за 2020 г. са в размер на 1 533 594 хил. лв., което представлява 100 на сто от заложените в ЗБНЗОК за 2020 г. и 33,4 на сто от здравноосигурителните приходи. Отчетените трансфери за здравно осигуряване за 2020 г. са със 139 005 хил. лв. повече в сравнение с 2019 г.

В следващата графика са представени получените трансфери за здравно осигуряване за 2019 г. и 2020 г.⁶⁸

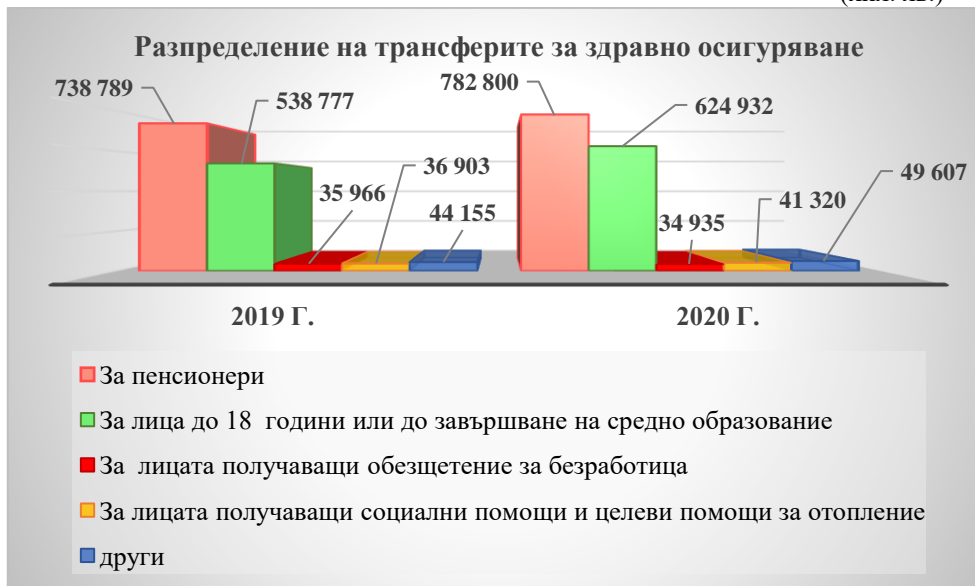
⁶⁵ чл. 23, ал. 1, т. 2 от ЗЗО

⁶⁶ чл. 40, ал. 1, т. 4 и т. 8, ал. 2 и ал. 3 от ЗЗО

⁶⁷ чл. 40, ал. 4а от ЗЗО

⁶⁸ Одитни доказателства № 1 и № 9

(хил. лв.)

С най-висок относителен дял – 51 на сто са отчетените трансферите за здравно осигуряване за пенсионери, които през 2019 г. са 53 на сто. През 2020 г. те са нараснали с 44 011 хил. лв. или с 6 на сто в сравнение с 2019 г.

Получените трансфери през 2020 г. за лица до 18-годишна възраст и след навършване на тази възраст, ако учат редовно - до завършване на средно образование са нараснали с 86 155 хил. лв. или 16 на сто спрямо 2019 г.

Трансферите при лицата, получаващи обезщетения за безработица през 2020 г. са с 1 031 хил. лв. по-малко в сравнение с 2019 г.

Средствата за лицата, получаващи социални помощи и целеви помощи за отопление са нараснали през 2020 г. с 12 на сто или с 4 417 хил. лв. спрямо 2019 г.

В категория „други“ са включени предоставените от държавния бюджет средства за студентите - редовно обучение; чуждестранните студенти; военноинвалидите и военнопострадалите; лицата в производство за предоставяне на статут на бежанец или право на убежище; задържаните под стража или лишените от свобода; родителите, осиновителите или съпрузите, полагащи грижи за лице с увреждане със загубена работоспособност над 90 на сто, които постоянно се нуждаят от чужда помощ. През 2020 г. средствата предоставени за категория „други“ са нараснали с 5 452 хил. лв. или 12,3 на сто спрямо предходната година.

1.2. Неданъчни приходи

Неданъчните приходи включват: приходи и доходи от собственост; глоби, санкции и наказателни лихви и други неданъчни приходи.

Планираните в ЗБНЗОК за 2020 г. неданъчни приходи са в размер на 20 571 хил. лв., а отчетените са в размер на 19 227 хил. лв., което представлява изпълнение от 93,5 на сто или с 1 344 хил. лв. по-малко спрямо заложените в ЗБНЗОК за 2020 г.

Отчетени са 4,3 хил. лв. приходи и доходи от собственост, което е с 23,7 на сто по-малко от отчетените през 2019 г.

През 2020 г. са отчетени 18 986 хил. лв. глоби, санкции и наказателни лихви, което е с 3 137 хил. лв. или 14,2 на сто по-малко от 2019 г.

Размерът на отчетените за 2020 г. други неданъчни приходи е 236 хил. лв., което е с 86,4 хил. лв. или 26,8 на сто по-малко в сравнение с предходната година.

1.3. Получени трансфери от Министерство на здравеопазването

Получените трансфери от МЗ за финансиране на разходите са разпределени за: ЛП – ваксини и дейности по прилагането им за здравните дейности по чл. 82, ал. 2, т. 3 от ЗЗ; дейности за здравно неосигурени лица, включващи: интензивно лечение и комплексно диспансерно (амбулаторно) наблюдение при пациенти с кожно-венерически и с психиатрични заболявания; дейности по чл. 82, ал. 1, т. 2, ал. 1а, 3 и 6 от ЗЗ; МИ, помощни средства, приспособления и съоръжения за хората с увреждания извън обхвата на задължителното здравно осигуряване; и за сумите по чл. 37, ал. 6 от ЗЗО. Приетите със ЗБНЗОК за 2020 г. средства за трансфери от МЗ са в размер на 83 400 хил. лв. Въз основа на отправени искания от НЗОК към МЗ, през 2020 г. са получени планираните в закона средства.⁶⁹

Получените средства за ЛП - ваксини и дейности по прилагането им, са в размер на 8 672 хил. лв. и са с 93 хил. лв. или с 1,1 на сто по-малко в сравнение с получените средства за 2019 г. Средствата за здравно неосигурени лица, включващи: интензивно лечение и дейности по амбулаторно проследяване на болни с психични и кожно-венерически заболявания, са в размер на 2 265 хил. лв., което е увеличение с 299 хил. лв. или 15,2 на сто спрямо получените средства за предходната година. За дейности за здравно неосигурени жени по чл. 82, ал. 1, т. 2 от ЗЗ са получени средства в размер на 6 911 хил. лв. или с 1 561 хил. лв. (29,2 на сто) повече спрямо 2019 г. Плащанията по чл. 37, ал. 6 от ЗЗО са намалели с 5,6 на сто или с 833 хил. лв., в сравнение с 2019 г., и са в размер на 14 117 хил. лв.

За дейности във връзка с лечение на лица до 18-годишна възраст по чл. 82, ал. 1а, 3 и 6 от ЗЗ са отчетени получени средства в размер на 16 333 хил. лв., които са по-малко със 7 493 хил. лв. или 31,4 на сто спрямо предходната година. За дейности, свързани с лечение на лица над 18-годишна възраст по чл. 82, ал. 1а и 6 от ЗЗ, са получени средства в размер на 763 хил. лв., които са с 620 хил. лв. повече или увеличение от 434,3 на сто в сравнение с получените средства през 2019 г.

Във връзка с чл. 3, ал. 1 от Междуйнституционално споразумение № РД-14-76/13.03.2020 г. между НЗОК и АСП, за превод на средства във връзка с § 12, ал. 3 от ПЗР на ЗБНЗОК за 2020 г., от МЗ са получени средства за дейности, свързани с МИ, помощни средства, приспособления и съоръжения за хората с увреждания извън обхвата на задължителното здравно осигуряване, в размер на 34 339 хил. лв.⁷⁰

През 2020 г. по реда на § 3 от ПЗР от ЗБНЗОК за 2020 г. от МЗ не са получавани средства за извършване на плащане за възстановяване на целеви субсидии за изпълнение на задължения, основаващи се на правилата за координация на системата за социална сигурност.⁷¹

1.4. Получени средства от Агенция за социално подпомагане по § 8 от ПЗР на ЗБНЗОК за 2020 г.

Съгласно § 8 от ПЗР на ЗБНЗОК за 2020 г. средствата по заявени суми от аптеките, сключили договор с НЗОК за предоставени ЛП на ветерани от войните, военноинвалиди и военнопострадали, както и за извършената диагностика и лечение в лечебни заведения за болнична помощ на правоимащите лица по реда на ПМС № 17 от 2007 г. и чрез междуйнституционални споразумения⁷² за превод на средства във връзка с предписване и отпускане на ЛП, са за сметка на държавния бюджет и се изплащат от АСП чрез НЗОК.

От АСП през 2020 г. са преведени средства⁷³ на НЗОК в размер на 4 548 хил. лв., от които:

⁶⁹ Одитни доказателства № 8 и № 10

⁷⁰ Одитно доказателство № 8

⁷¹ Одитно доказателство № 8

⁷² Одитно доказателство № 8

⁷³ Одитно доказателство № 8

а) 425 хил. лв. за ЛП⁷⁴ за ветераните от войните, което е с 251 хил. лв. по-малко от предходната година;

б) 432 хил. лв. за ЛП⁷⁵ за военноинвалидите и военно-пострадалите, което е с 13 хил. лв. по - от средствата за 2019 г.;

в) средства за диагностика и лечение в лечебни заведения на лица, които нямат доход и/или лично имущество, което да им осигурява лично участие в здравноосигурителния процес в размер на 3 691 хил. лв., което е с 340 хил. лв. повече в сравнение с преведените средства през 2019 г.

Средствата, получени от АСП по § 8 от ПЗР на ЗБНЗОК за 2020 г. не са планирани в ЗБНЗОК за 2020 г. и не са включени в отчета за изпълнението на бюджета на НЗОК за 2020 г.

2. Разходи и трансфери⁷⁶

Средствата на НЗОК⁷⁷ се разходват за: здравноосигурителни плащания за отделните видове медицинска помощ, договаряна с изпълнителите, сключили договори с НЗОК; за издръжка на административните дейности по здравето осигуряване; инвестиционни разходи за нуждите на НЗОК, включително придобиване на недвижимо имущество; такса за обслужване събирането на здравноосигурителни вноски от НАП (*таксата е отменена с изм. и доп. на ЗЗО, обн. ДВ, бр. 103/04.12.2020 г., в сила от 01.01.2021 г.*); медицинска помощ, оказана в съответствие с правилата за координация на системите за социална сигурност; закупуване на медицински дейности, включително осигуряването на ЛП и МИ за тях, определени в закона за бюджета на НЗОК за съответната календарна година; заплащане на лицата, получили разрешение за търговия на дребно с ЛП, за всяка отчетена рецептурна бланка с предписани ЛП, включени в Позитивния лекарствен списък по чл. 262, ал. 6, т. 1 от Закона за лекарствените продукти в хуманната медицина, с ниво на заплащане 100 на сто; и други разходи.

Със ЗБНЗОК за 2020 г. са приети общо разходи и трансфери в размер на 4 744 705 хил. лв., които включват: текущи разходи в размер на 4 594 951 хил. лв., разходи за придобиване на нефинансови активи в размер на 5 000 хил. лв., резерв, включително за непредвидени и неотложни разходи – 139 222 хил. лв. и предоставени трансфери към НАП по чл. 24, т. 6 от ЗЗО и към бюджетни организации, сключили договори за извършване на медицински услуги с НЗОК - 5 532 хил. лв.

С най-голям относителен дял от планираните разходи и трансфери са текущите разходи (97 на сто), включващи разходи за персонал, издръжка на административните дейности, здравноосигурителни плащания и плащания от получени трансфери от МЗ. Разходите за придобиване на нефинансови активи са 0,1 на сто от общия размер на разходите и трансферите. Резервът, включително за непредвидените и неотложните разходи е 3 на сто, а размерът на планираните трансфери към НАП по чл. 24, т. 6 от ЗЗО - 0,1 на сто.

По реда на ПМС № 247/03.09.2020 г. за одобряване на допълнителен трансфер по бюджета на НЗОК за 2020 г., с решение⁷⁸ на НС на НЗОК средствата са увеличени с 1 847 хил. лв. и в годишния план общият размер на разходите и трансфери – всичко възлиза на 4 746 552 хил. лв.

За 2020 г. са отчетени 4 738 218 хил. лв. разходи и трансфери, които са с 6 487 хил. лв. (0,1 на сто) по-малко от определените в ЗБНЗОК за 2020 г. и надвишават с 304 655 хил. лв. (6,9 на сто) отчетените през 2019 г.

В следващата графиката е показана структурата на отчетените разходи и трансфери по изпълнението на бюджета на НЗОК за 2020 г.

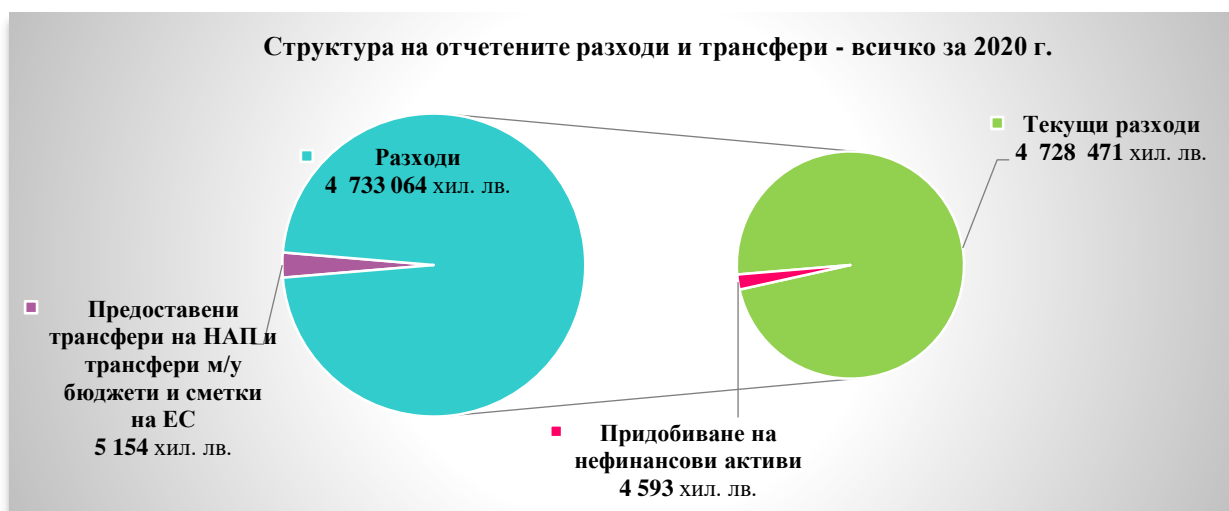
⁷⁴ чл. 4, т. 1 от Закона за ветераните от войните

⁷⁵ чл. 15, ал. 1 и ал. 2 от Закона за военноинвалидите и военнопострадалите

⁷⁶ Одитни доказателства №№ 1, 6 и 8

⁷⁷ чл. 24 от ЗЗО

⁷⁸ Решение № РД-НС-04-106/27.10.2020 г.

Източник: Отчет за изпълнението на бюджета на НЗОК за 2020 г.

С най-голям относителен дял (99,8 на сто) от общо отчетените разходи и трансфери⁷⁹ - всичко са текущите разходи – 4 728 471 хил. лв.

В сумата на разходите и трансферите за 2020 г. са включени предоставени трансфери в общ размер на 112 237 хил. лв., в т.ч. 5 304 хил. лв. към НАП за такса за обслужване събирането на здравноосигурителни вноски и 106 933 хил. лв. към бюджетни организации, сключили договори за извършване на медицински услуги с НЗОК.

2.1. Разходи

2.1.1. Текущи разходи

Със ЗБНЗОК за 2020 г. за текущи разходи са предвидени 4 594 951 хил. лв., като в резултат на извършени корекции⁸⁰ през годината в размер на 141 626 хил. лв., годишният план (коригиран бюджет) възлиза на 4 736 576 хил. лв.

Отчетените текущи разходи за 2020 г. са в размер на 4 728 471 хил. лв. (в т.ч. 106 933 хил. лв. трансфер към ведомствени болници) и са със 133 520 хил. лв. или 2,9 на сто повече от предвидените със ЗБНЗОК за 2020 г.

С най-голям относителен дял (97 на сто) в отчетените текущи разходи за 2020 г. са здравноосигурителните плащания в размер на 4 585 743 хил. лв. (в т.ч. 106 854 хил. лв. трансфер към ведомствени болници).

Отчетените текущи разходи през 2020 г. са с 304 479 хил. лв. или с 6,9 на сто повече спрямо отчетените през 2019 г.

2.1.1.1. Разходи за персонал

Разходите за персонал включват заплати и възнаграждения за персонала, нает по трудови и служебни правоотношения, други възнаграждения и плащания за персонала, както и задължителните осигурителни вноски за сметка на работодателя.

Със ЗБНЗОК за 2020 г. са определени разходи за персонал в размер на 45 434 хил. лв. На основание чл. 115 от ЗПФ, с решение⁸¹ на НС на НЗОК са извършени компенсирани промени по показателите на разходите по бюджета на НЗОК за 2020 г., като размерът на разходите за персонал е намален с 429 хил. лв., за сметка на увеличение на средствата за издръжка на административните дейности.⁸² По реда на ЗПФ и Указания на

⁷⁹ с включен трансфер към бюджетни организации (ведомствени болници), сключили договори за извършване на медицински услуги с НЗОК

⁸⁰ с решения на НС на НЗОК

⁸¹ Решение № РД-НС-04-146/16.12.2020 г.

⁸² Одитно доказателство № 6

МФ ДДС № 01/16.01.2020 г., във връзка с проект „Осигуряване на електронен обмен на социалноосигурителна информация между България и ЕС“ са утвърдени промени с докладни записки⁸³ от управителя на НЗОК за намаление на средствата с 4,6 хил. лв. и увеличение на предоставени трансфери между бюджети и сметки за средствата от ЕС. По реда на ПМС № 247/03.09.2020 г. за одобряване на допълнителен трансфер по бюджета на НЗОК за 2020 г., с решение на НС на НЗОК средствата са увеличени с 1 847 хил. лв.

Отчетените за 2020 г. разходи за персонал са в размер на 46 795 хил. лв. и представляват 1 на сто от общо отчетените разходи и трансфери. Съпоставени с отчетените разходи за персонал за 2019 г. в размер на 40 525 хил. лв., се наблюдава увеличение съответно с 6 270 хил. лв. или с 15,5 на сто.

2.1.1.2. Издръжка на административните дейности

Разходите за издръжка на административните дейности включват разходи за: външни услуги, командировки в страната, материали, вода, горива, енергия, текущ ремонт, застраховки, договорни санкции и неустойки, съдебни обезщетения и разноски, платени данъци, такси и административни санкции и други.

Планираните със ЗБНЗОК за 2020 г. средства за издръжка на административните дейности са в размер на 12 140 хил. лв. и представляват 0,3 на сто от приетите със закона разходи и трансфери.

На основание чл. 115 от ЗПФ, с решение на НС на НЗОК са приети компенсирани промени по показателите на разходите на бюджета на НЗОК за 2020 г., като с 1 000 хил. лв. са увеличени разходите за издръжка на административните дейности за сметка на намаление на разходите за персонал и за придобиване на нефинансови активи, съответно с 429 хил. лв. и 571 хил. лв.⁸⁴

По реда на ЗПФ и Указания на МФ ДДС № 01/16.01.2020 г., във връзка с програма за трансгранично сътрудничество ИНТЕРРЕГ V-A „Гърция-България“ 2014 - 2020 г. и договор⁸⁵ за предоставяне на национално съфинансиране с МРРБ, по бюджета на НЗОК са утвърдени промени⁸⁶ от управителя на НЗОК, в намаление на средствата с 9 хил. лв. и увеличение на предоставени трансфери между бюджети и сметки за средствата от ЕС.

Към 31.12.2020 г. са изплатени 12 719 хил. лв. за издръжка на административни дейности, което представлява 0,3 на сто от отчетените разходи и трансфери - всичко. Съпоставени с отчетените разходи за издръжка на административните дейности за 2019 г., които са в размер на 12 706 хил. лв., се наблюдава увеличение с 13 хил. лв. или 0,1 на сто.

2.1.1.3. Здравноосигурителни плащания

Здравноосигурителните плащания се извършват за: ПИМП; СИМП; дентална помощ; МДД; ЛП, МИ и диетични храни за специални медицински цели за домашно лечение на територията на страната, ЛП за лечение на злокачествени заболявания и ЛП при животозастрашаващи кръвоизливи и спешни оперативни и инвазивни интервенции при пациенти с вродени коагулопатии, в условията на БМП, които НЗОК заплаща извън стойността на оказваните медицински услуги; МИ, прилагани в болничната медицинска помощ; БМП; други здравноосигурителни плащания, в т.ч. за медицинска помощ, оказвана в съответствие с правилата за координация на системите за социална сигурност.

Във връзка с възникналата през 2020 г. пандемия от COVID 19, в изпълнение на чл. 15а от Закона за мерките и действията по време на извънредното положение, обявено с решение на Народното събрание от 13 март 2020 г., както и за преодоляване на последиците, между НЗОК и Българският лекарски съюз (БЛС), съответно Българският зъболекарски съюз (БЗС), са подписани анекси към съответния национален рамков договор (НРД), за

⁸³ Докладни записки вх. №№ 21-01-481/17.02.2020 г., 21-01-796/17.03.2020 г. и 21-01-1255/18.05.2020 г.

⁸⁴ Одитни доказателства № 1 и № 6

⁸⁵ № РД-02-29-246/25.09.2019 г.

⁸⁶ Докладни записки № 2714/11.12.2020 г. и № 21-01-2833/31.12.2020 г.

заплащане по условия и ред, определени в „Методика за определяне на размера на сумите, заплащани от НЗОК на изпълнители на медицинска помощ, на дентална помощ и на медико-диагностични дейности за работа при неблагоприятни условия по повод на обявена епидемична обстановка“ (Методиката).⁸⁷ Заплатените през 2020 г. суми по Методиката възлизат на 277 492 хил. лв. или 6,1 на сто от здравноосигурителните плащания през годината. Размерът на сумите, изплащани на изпълнителите за работа при неблагоприятни условия се определя ежемесечно от НЗОК по ред, посочен в Методиката, както следва: за изпълнителите на извънболнична медицинска помощ и на дентална помощ на базата на 85 на сто от базисната стойност на дейността през месец януари 2020 г., за изпълнителите на БМП на базата на 85 на сто от средномесечната стойност за дейността през месеците януари, февруари и март 2020 г. Разходите за сумите за работа при неблагоприятни условия се разпределят и извършват в рамките на параметрите на здравноосигурителните плащания и събраните приходи по ЗБНЗОК за 2020 г.⁸⁸

Приетите със ЗБНЗОК за 2020 г. здравноосигурителни плащания са в размер на 4 453 977 хил. лв. и заемат най-голям дял от текущите разходи – 96,9 на сто, както и най-голям дял – 93,9 на сто от общо разходи и трансфери. В резултат на извършени промени по бюджета, с решения на НС на НЗОК, размерът на здравноосигурителните плащания е увеличен със 139 222 хил. лв. и в годишния план възлиза на 4 593 199 хил. лв. Отчетените 4 585 743 хил. лв. са със 131 766 хил. лв. (3 на сто) повече спрямо определените със ЗБНЗОК за 2020 г.

През 2020 г. са отчетени 270 043 хил. лв. повече спрямо отчетените през 2019 г., или увеличението е с 6,3 на сто спрямо предходната година.

Отчетените през 2020 г. здравноосигурителни плащания (в т.ч. трансфер към бюджетни организации - ведомствени болници) по показатели са както следва:

- а) за ПИМП – 277 629 хил. лв.;
- б) за СИМП – 278 000 хил. лв.;
- в) за дентална помощ – 210 979 хил. лв.;
- г) за медико-диагностична дейност – 108 493 хил. лв.;

д) за ЛП, МИ и диетични храни за специални медицински цели за домашно лечение на територията на страната, за ЛП за лечение на злокачествени заболявания и лекарствени продукти при животозастрашаващи кръвоизливи и спешни оперативни и инвазивни интервенции при пациенти с вродени коагулопатии, в условията на БМП, които НЗОК заплаща извън стойността на оказваните медицински услуги: – 1 259 853 хил. лв., в т.ч. за:

да) за ЛП, МИ и диетични храни за специални медицински цели за домашно лечение на територията на страната – 779 025 хил. лв.;

дб) за ЛП за лечение на злокачествени заболявания и лекарствени продукти при животозастрашаващи кръвоизливи и спешни оперативни и инвазивни интервенции при пациенти с вродени коагулопатии, в условията на БМП, които НЗОК заплаща извън стойността на оказваните медицински услуги - 480 828 хил. лв.;

ж) за МИ, прилагани в БМП - 89 450 хил. лв.;

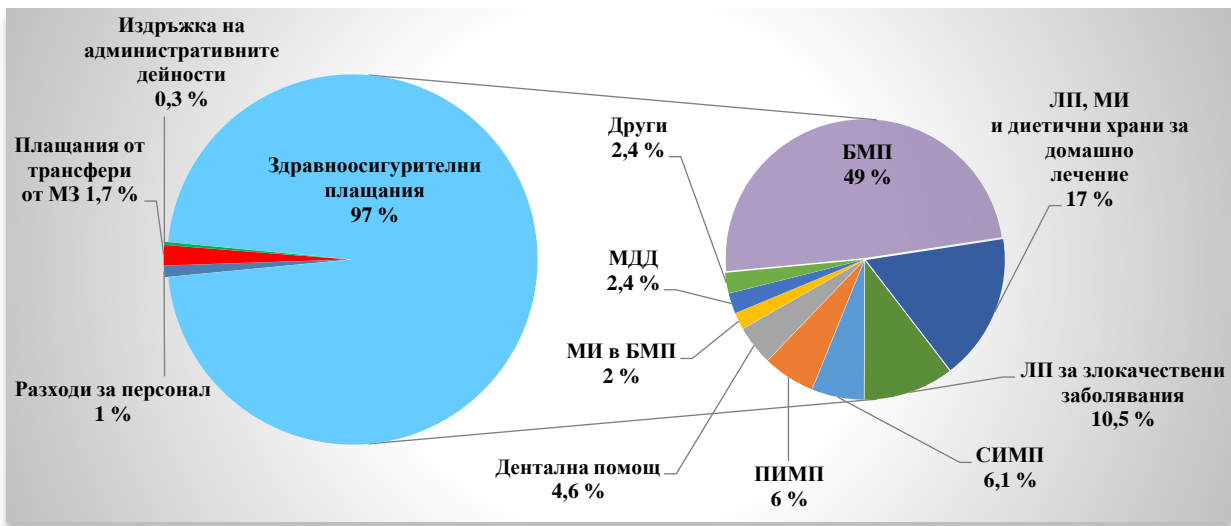
з) за болнична медицинска помощ - 2 251 460 хил. лв.;

и) за други здравноосигурителни плащания, в т. ч. за медицинска помощ, оказвана в съответствие с правилата за координация на системите за социална сигурност - 109 879 хил. лв.

В следващата графика е представена структурата и относителните дялове на здравноосигурителните плащания спрямо общия размер текущи разходи, отчетени към 31.12.2020 г.

⁸⁷ Приета и съгласувана с БЗС и БЛС с Протоколи № РД-НС-05-9/06.04.2020 г. и № РД-НС-05-10/06.04.2020 г., и изменена и допълнена с Протоколи № РД-НС-05-9-1/26.11.2020 г. и № РД-НС-05-9/16.12.2020 г. и Решение № РД-НС-04-144/15.12.2020 г.

⁸⁸ Одитно доказателство № 7

Източник: Отчет за изпълнението на бюджета на НЗОК за 2020 г.

С най-голям относителен дял в общия размер на здравноосигурителните плащания са разходите за БМП - 49 на сто, следвани от разходите за ЛП, МИ и диетични храни за специални медицински цели за домашно лечение на територията на страната – 17 на сто, разходите за ЛП за лечение на злокачествени заболявания и лекарствени продукти при животозастрашаващи кръвоизливи и спешни оперативни и инвазивни интервенции при пациенти с вродени коагулопатии, в условията на БМП, които НЗОК заплаща извън стойността на оказваните медицински услуги – 10,5 на сто и за СИМП – 6,1 на сто.

2.1.1.3.1. Здравноосигурителни плащания за първична извънболнична медицинска помощ

Първичната извънболнична медицинска помощ е медицинска дейност, с която се предоставя достъп на населението до медицинска помощ. С нея е предвидено да се гарантира профилактика за ранно откриване и предотвратяване на заболявания и навременно оказване на медицинска помощ в случай на заболяване.

Със ЗБНЗОК за 2020 г. за ПИМП са определени разходи в размер на 244 000 хил. лв. След извършени корекции⁸⁹ по реда на ЗЗО⁹⁰ и ЗПФ⁹¹ (със средства от резерва на НЗОК и вътрешно-компенсирани промени) средствата за здравноосигурителни плащания за ПИМП за 2020 г. са увеличени с 34 434 хил. лв. и в годишния план възлизат на 278 434 хил. лв.

Отчетени са 277 630 хил. лв. или с 13,8 на сто повече от предвидените със ЗБНЗОК за 2020 г. През 2020 г. извършените плащания⁹² на изпълнителите на ПИМП на суми за работа при неблагоприятни условия по повод обявена епидемична обстановка възлизат на 22 178 хил. лв.

За 2020 г. здравноосигурителните плащания за ПИМП представляват 6,1 на сто от всички здравноосигурителни плащания.

Отчетените през 2020 г. здравноосигурителни плащания за ПИМП са с 51 193 хил. лв. или с 22,6 на сто повече от отчетените през 2019 г.

2.1.1.3.2. Здравноосигурителни плащания за специализирана извънболнична медицинска помощ (вкл. за комплексно диспансерно (амбулаторно) наблюдение)

Специализираната извънболнична медицинска помощ включва извършване на дейности по диагностика, лечение, рехабилитация и наблюдение на болни; експертиза на временна нетрудоспособност; наблюдение и оказване на медицинска помощ при бременност

⁸⁹ Решение № РД-НС-04-146/16.12.2020 г. и Докладни записки № 21-01-2817/22.12.2020 г. и № 21-01-2833/31.12.2020 г.

⁹⁰ чл. 15, ал. 1, т. 7, чл. 26, ал. 2 от ЗЗО

⁹¹ чл. 115 и чл. 116 от ЗПФ

⁹² по реда на Методиката и чл. 187а от НРД за медицински дейности за 2020 – 2022 г.

и майчинство; насочване на пациенти за консултативна и болнична помощ и други.

Здравноосигурителните плащания за СИМП (вкл. за комплексно диспансерно (амбулаторно) наблюдение) съгласно ЗБНЗОК за 2020 г. са предвидени в размер на 264 700 хил. лв. В резултат на извършени през годината корекции по бюджета на НЗОК⁹³, годишният план на здравноосигурителните плащания за СИМП възлиза на 278 870 хил. лв. (в т. ч. 1 038 хил. лв. трансфер за ведомствени болници).

Отчетените през 2020 г. разходи за СИМП в размер на 278 000 хил. лв. са с 5 на сто повече от предвидените със ЗБНЗОК за 2020 г. и представляват 6,1 на сто от общия размер на здравноосигурителните плащания. През 2020 г. извършените плащания⁹⁴ на изпълнителите на СИМП на суми за работа при неблагоприятни условия по повод обявена епидемична обстановка възлизат на 31 244 хил. лв.

През 2020 г. са отчетени здравноосигурителните плащания за СИМП с 27 777 хил. лв. (11,1 на сто) повече спрямо 2019 г.

2.1.1.3.3. Здравноосигурителни плащания за дентална помощ

Националната здравноосигурителна каса заплаща оказаната помощ на здравноосигурените лица, осъществили правото си на свободен избор, преглед и лечение от лекар по дентална медицина в лечебно заведение за извънболнична дентална помощ, сключило договор с НЗОК. Обемът дейности, които може да получи всяко от здравноосигурените лица, включва първична и специализирана дентална помощ, които са определени в сключения през 2019 г. НРД за дентални дейности между НЗОК и БЗС за 2020 – 2022 г.⁹⁵

Съгласно ЗБНЗОК за 2020 г., планираните разходи за здравноосигурителни плащания за дентална помощ са в размер на 179 800 хил. лв. През годината, вследствие на извършени промени по бюджета на НЗОК⁹⁶, годишният план е увеличен с 32 244 хил. лв. и възлиза на 212 044 хил. лв.

Отчетените през 2020 г. средства за дентална помощ в размер на 210 979 хил. лв. са с 31 179 хил. лв. (17,3 на сто) повече от заложените в ЗБНЗОК за 2020 г. и съставляват 4,6 на сто от всички здравноосигурителни плащания. През 2020 г. извършените плащания⁹⁷ на изпълнителите на дентална помощ на суми за работа при неблагоприятни условия по повод обявена епидемична обстановка възлизат на 51 210 хил. лв.

Спрямо извършените към 31.12.2019 г. здравноосигурителни плащания за дентална помощ се отчита ръст с 46 406 хил. лв. (28,2 на сто).

2.1.1.3.4. Здравноосигурителни плащания за медико-диагностична дейност

Медико-диагностичните дейности включват специализирани и/или високоспециализирани дейности, клинично-лабораторни изследвания, рентгенологични изследвания и клинично-микробиологични изследвания и др.

Съгласно ЗБНЗОК за 2020 г. разходите за МДД са в размер на 94 300 хил. лв. или 2 на сто от планираните здравноосигурителни плащания. В резултат на извършени корекции по бюджета на НЗОК⁹⁸ в края на годината, средствата са увеличени с 15 102 хил. лв., като в резултат годишният план за здравноосигурителните плащания за МДД възлиза на 109 402 хил. лв. (в т.ч. 792 хил. лв. трансфери към ведомствени болници).

Отчетените за 2020 г. разходи за МДД са в размер на 108 493 хил. лв. (в т.ч.

⁹³ Решение № РД-НС-04-146/16.12.2020 г. и Докладни записки № 21-01-2817/22.12.2020 г. и № 21-01-2833/31.12.2020 г.

⁹⁴ по реда на Методиката и чл. 201а от НРД за медицински дейности за 2020 – 2022 г.

⁹⁵ <https://www.nhif.bg/page/2054>

⁹⁶ Решения № РД-НС-04-126/27.11.2020 г. и № РД-НС-04-146/16.12.2020 г. и Докладни записки № 21-01-2817/22.12.2020 г. и № 21-01-2833/31.12.2020 г.

⁹⁷ по реда на Методиката и чл. 122а от НРД за медицински дейности за 2020 – 2022 г.

⁹⁸ Решение № РД-НС-04-146/16.12.2020 г. и Докладни записки № 21-01-2817/22.12.2020 г. и № 21-01-2833/31.12.2020 г.

792 хил. лв. трансфери към ведомствени болници), представляват 2,4 на сто от всички отчетени здравноосигурителни плащания и са с 15 на сто повече от планираните със ЗБНЗОК за 2020 г. През 2020 г. извършените плащания⁹⁹ на изпълнители на МДД на суми за работа при неблагоприятни условия по повод обявена епидемична обстановка възлизат на 11 950 хил. лв.

Спрямо отчетените 89 724 хил. лв. за МДД за 2019 г. се наблюдава увеличение с 18 769 хил. лв., или с 21 на сто.

2.1.1.3.5. Здравноосигурителни плащания за лекарствени продукти, медицински изделия и диетични храни за специални медицински цели за домашно лечение на територията на страната, за лекарствени продукти за лечение на злокачествени заболявания и лекарствени продукти при животозастрашаващи кръвоизливи и спешни оперативни и инвазивни интервенции при пациенти с вродени коагулопатии, в условията на болничната медицинска помощ, които НЗОК заплаща извън стойността на оказваните медицински услуги

Националната здравноосигурителна каса заплаща ЛП, МИ и диетични храни за специални медицински цели за домашно лечение на територията на страната, за ЛП за лечение на злокачествени заболявания и ЛП при животозастрашаващи кръвоизливи и спешни оперативни и инвазивни интервенции при пациенти с вродени коагулопатии, в условията на БМП, които НЗОК заплаща извън стойността на оказваните медицински услуги.

Приетите със ЗБНЗОК за 2020 г. разходи по този показател са в размер на 1 243 800 хил. лв. или 28 на сто от планираните здравноосигурителни плащания.

С решения на НС на НЗОК са извършени корекции¹⁰⁰ през годината, като общият размер на този вид здравноосигурителни плащания е увеличен с 16 054 хил. лв., като средствата за ЛП, МИ и диетични храни за специални медицински цели за домашно лечение на територията на страната са увеличени с 33 725 хил. лв., а тези за ЛП за лечение на злокачествени заболявания и ЛП при животозастрашаващи кръвоизливи и спешни оперативни и инвазивни интервенции при пациенти с вродени коагулопатии, в условията на БМП, които НЗОК заплаща извън стойността на оказваните медицински услуги са намалени със 17 672 хил. лв.

В резултат на увеличението общият размер на разходите по този показател в годишния план възлиза на 1 259 854 хил. лв., което е с 1,3 на сто повече от определените със ЗБНЗОК за 2020 г.

За 2020 г. отчетените разходи по показателя са в размер на общо 1 259 854 хил. лв. (в т.ч. 13 639 хил. лв. трансфери към ведомствени болници) или 27,5 на сто от извършените здравноосигурителни плащания.

Планираните със ЗБНЗОК за 2020 г. здравноосигурителни плащания за ЛП, МИ и диетични храни за специални медицински цели за домашно лечение на територията на страната са в размер на 745 300 хил. лв., или 16,7 на сто от определените здравноосигурителни плащания със закона. В резултат на извършените корекции, в годишния план размерът на средствата е увеличен на 779 025 хил. лв., като отчетеният разход по показателя (след възстановяване на разходи по § 5 от ПЗР на ЗБНЗОК за 2020 г.) е 779 025 хил. лв. и представлява 17 на сто от извършените здравноосигурителни плащания. С тези средствата през 2020 г. на аптеките са заплатени продукти за домашно лечение, предоставени на здравноосигурените лица в периода 16.11.2019 г. - 15.11.2020 г.¹⁰¹ Съпоставени с отчетените разходи за 2019 г. се наблюдава увеличение с 30 764 хил. лв. или с 4,1 на сто.

⁹⁹ по реда на Методиката и чл. 205а от НРД за медицински дейности за 2020 – 2022 г.

¹⁰⁰ Решения № РД-НС-04-23/14.02.2020 г. и № РД-НС-04-146/16.12.2020 г. и Докладна записка № 21-01-2833/31.12.2020 г.

¹⁰¹ Одитно доказателство № 1

Приетите със ЗБНЗОК за 2020 г. разходи за ЛП за лечение на злокачествени заболявания и ЛП при животозастрашаващи кръвоизливи и спешни оперативни и инвазивни интервенции при пациенти с вродени коагулопатии, в условията на БМП, които НЗОК заплаща извън стойността на оказваните медицински услуги са в размер на 498 500 хил. лв. В резултат на извършените корекции, в годишния план размерът на средствата е намален на 480 828 хил. лв. (в т. ч. 13 639 хил. лв. трансфери към ведомствени болници), като стойността на отчетеният разход по показателя е 480 828 хил. лв. (в т. ч. 13 639 хил. лв. трансфери към ведомствени болници) и представлява и 10,5 на сто от всички здравноосигурителни плащания. Съпоставени с отчетените разходи за 2019 г. се наблюдава увеличение с 84 964 хил. лв. или с 21,5 на сто.

Извършените от НЗОК към 31.12.2020 г. здравноосигурителни плащания по договори с изпълнители на БМП, за приложени лекарствени продукти за лечение на злокачествени заболявания и лекарствени продукти при животозастрашаващи кръвоизливи и спешни оперативни и инвазивни интервенции при пациенти с вродени коагулопатии, в условията на БМП, които НЗОК заплаща извън стойността на оказваните медицински услуги, са в размер на 632 586 хил. лв. С тези средства са заплатени ЛП, приложени от изпълнителите на БМП в периода м. ноември 2019 г. – м. октомври 2020 г.

Постъпилите към 31.12.2020 г. отстъпки за ЛП по реда на § 5 от ПЗР на ЗБНЗОК за 2020 г. и суми по Наредба 10/2009 г.¹⁰², които се възстановяват пряко на НЗОК от притежателите на разрешение за употреба на ЛП, общо в размер на 151 758 хил. лв. са отчетени в намаление на разходите за ЛП в БМП.

2.1.1.3.6. Здравноосигурителни плащания за медицински изделия, прилагани в болничната медицинска помощ

Националната здравноосигурителна каса заплаща медицинските изделия, предназначени за заболявания, прилагани в БМП от лечебните заведения.

Със ЗБНЗОК за 2020 г. за медицински изделия са планирани средства в размер на 110 000 хил. лв. или 2,5 на сто от стойността на определените здравноосигурителни плащания.

С извършените компенсирани промени с решение на НС на НЗОК¹⁰³ през годината, планираните средства са намалени с 20 522 хил. лв. и в годишния план са в размер на 89 478 хил. лв. (в т.ч. 1 730 хил. лв. трансфер за ведомствени болници), което е с 18,6 на сто по-малко от планираните със ЗБНЗОК за 2020 г.

Отчетените здравноосигурителни плащания за МИ, прилагани в БМП са в размер на 89 450 хил. лв. и съставляват 2 на сто от всички здравноосигурителни плащания.

През 2020 г. плащанията на НЗОК за МИ, прилагани в БМП през подлежащия на плащане, съгласно НРД, период м. ноември 2019 г. – м. октомври 2020 г. са към лечебни заведения, в изпълнение на договорите за оказване на БМП, и към производители или търговци на едро с МИ или техни упълномощени представители, сключили договори с НЗОК за доставка на МИ по реда на Наредба 10/2009 г.

Отчетените средства по показателя са с 16 207 хил. лв. или с 15,3 на сто по-малко спрямо изразходваните през 2019 г.

2.1.1.3.7. Здравноосигурителни плащания за болнична медицинска помощ

Болничната медицинска помощ включва дейности по клинични пътеки, високоспециализирани медицински дейности, клинични процедури, амбулаторни процедури.¹⁰⁴

¹⁰² Наредба № 10/2009 г. за условията, реда, механизма и критериите за заплащане от националната здравноосигурителна каса на лекарствени продукти, медицински изделия и на диетични храни за специални медицински цели, договаряне на отстъпки и възстановяване на превишените средства при прилагане на механизъм, гарантиращ предвидимост и устойчивост на бюджета на НЗОК

¹⁰³ Решение № РД-НС-04-146/16.12.2020 г. и Докладна записка 21-01-2833/31.12.2020 г.

¹⁰⁴ Наредба № 3 от 20.03.2018 г. за определяне на основния пакет от здравни дейности, гарантиран от бюджета

Националната здравноосигурителна каса заплаща оказването на БМП от лечебните заведения, сключили договори с НЗОК.

През 2020 г. със ЗБНЗОК за БМП са определени средства в размер на 2 247 283 хил. лв. или 50,5 на сто от планираните здравноосигурителни плащания.

С извършените през годината промени по бюджета¹⁰⁵ предвидените средства са увеличени общо със 7 956 хил. лв. и в годишният план възлизат на 2 255 239 хил. лв. (в т.ч. 89 477 хил. лв. трансфери към ведомствени болници), което представлява 0,4 на сто увеличение спрямо определените със ЗБНЗОК за 2020 г.¹⁰⁶

Отчетените средства са в размер на 2 251 460 хил. лв. (в т.ч. 89 477 хил. лв. трансфер за ведомствени болници), надвишават с 0,2 на сто планираните със закона и заемат най-голям дял от здравноосигурителните плащания – 49,1 на сто. През 2020 г. извършените плащания¹⁰⁷ на изпълнители на БМП на суми за работа при неблагоприятни условия по повод обявена епидемична обстановка възлизат на 160 909 хил. лв.

За сравнение, през 2019 г. са изразходвани 2 075 561 хил. лв., със 175 899 хил. лв. или с 8,5 на сто по-малко от тези през 2020 г.

2.1.1.3.8. Други здравноосигурителни плащания, в т.ч. за медицинска помощ, оказана в съответствие с правилата за координация на системите за социална сигурност

Съгласно ЗЗО¹⁰⁸, правилата за координация на системите за социална сигурност и двустранни спогодби, НЗОК планира средства в бюджета си, с които гарантира здравноосигурителните права на: европейските граждани, осигурени в други държави-членки на ЕС, Европейско икономическо пространство, Швейцария, Северна Македония, Черна гора и Сърбия, при техния престой или пребиваване на територията на Република България, както и на осигурените в НЗОК лица, при техния престой или пребиваване на територията на тези държави. Средствата са за възстановяване на разходите на държавите, оказали медицинска помощ по реда на правилата за координация на системите за социална сигурност.

През 2020 г. със ЗБНЗОК за здравноосигурителни плащания за медицинска помощ, оказана в съответствие с правилата за координация на системите за социална сигурност, са определени средства в размер на 70 094 хил. лв. или 1,6 на сто от планираните здравноосигурителни плащания.

С извършените през годината промени по бюджета на НЗОК¹⁰⁹ са увеличени предвидените със закона средства с 39 784 хил. лв. или с 57 на сто, с което годишния план по показателя възлиза на 109 879 хил. лв. (в т.ч. 178 хил. лв. трансфери към ведомствени болници). Отчетените през 2020 г. разходи са в размер на 109 879 хил. лв. (в т.ч. 178 хил. лв. трансфер за ведомствени болници) или 100 на сто от заложените в годишния план и представляват 2,4 на сто от всички здравноосигурителни плащания. Отчетените средства са със 149 523 хил. лв. (58 на сто) по-малко спрямо отчетените 259 401 хил. лв. през 2019 г. По направление на плащанията по правилата за координация на системите за социална сигурност, извършените разходи са както следва:

а) заплатена медицинска помощ, оказана на територията на Република България от договорни партньори на НЗОК за осигурени в други държави лица, на стойност от 7 728 хил. лв. (в т.ч. 178 хил. лв. трансфер за ведомствени болници);¹¹⁰

на НЗОК, обн., ДВ, бр. 29 от 30.03.2018 г., в сила от 1.04.2018 г.

¹⁰⁵ Докладни записки № 21-01-2817/22.12.2020 г. и № 21-01-2833/31.12.2020 г.

¹⁰⁶ Одитно доказателство № 6

¹⁰⁷ по реда на Методиката и чл. 362а от НРД за медицински дейности за 2020 – 2022 г.

¹⁰⁸ чл. 29, ал. 3, т. 8 от ЗЗО

¹⁰⁹ Решение № РД-НС-04-153/21.12.2020 г. и Докладна записка № 21-01-2833/31.12.2020 г.

¹¹⁰ Годишен отчет, таблица 11 – Справка за здравноосигурителните плащания, за медицинска помощ по правилата за координация и социална сигурност за осигурени в други държави лица, извършени за периода януари - декември 2020 г.

б) възстановени през 2020 г. разходи на НЗОК от други държави по изпратени от НЗОК искиве (за получена медицинска помощ на територията на Република България от техни осигурени лица) в размер на 4 973 хил. лв. Към 31.12.2020 г. общата сума на дължимите от другите държави суми към Република България възлиза на 9 129 хил. лв.;¹¹¹

в) възстановени разходи на здравноосигурени лица за заплатена от тях медицинска помощ при престой в друга държава, на стойност 531 хил. лв.;¹¹²

г) плащания по постъпили искиве от други държави за получени на тяхна територия обезщетения в натура от здравноосигурени лица, осигурени в НЗОК, на стойност 106 593 хил. лв.¹¹³

От постъпилите от другите държави искиве, по реда за възстановяване на действително извършени разходи, към 01.01.2020 г. НЗОК дължи плащане на други държави на обща стойност 141 236 хил. лв. Постъпилите през 2020 г. нови искиве от други държави за възстановяване на извършени от тях разходи, за получени на тяхна територия обезщетения в натура от здравноосигурени лица, осигурени в НЗОК, са на стойност 105 680 хил. лв., от които са отхвърлени искиве на обща стойност 1 650 хил. лв. Към 31.12.2020 г. общата стойност на неприключените здравноосигурителни плащания по искиве от други държави възлиза на 138 674 хил. лв.¹¹⁴ Общата сума дължима от България по искиве от други държави за възстановяване по реда на действителни разходи е намаляла с 2 562 хил. лв. или с 1,8 на сто спрямо тази към 31.12.2019 г.

В следващите графики са съпоставени отчетените здравноосигурителни плащания към 31.12.2019 г. и 31.12.2020 г.

(хил. лв.)

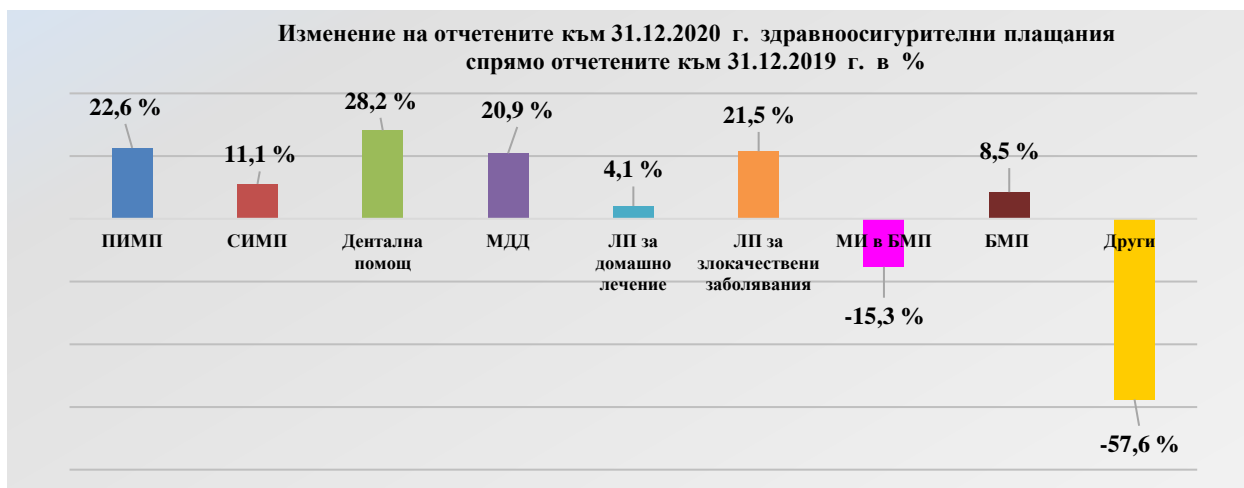

¹¹¹ Годишен отчет, таблица 13 – Справка за състоянието по исковите на НЗОК към другите държави за възстановяване на разходи на НЗОК за получена медицинска помощ на територията на България от техни осигурени лица, по държава-дебитор за периода 01.01. - 31.12.2020 г.

¹¹² Годишен отчет, таблица 19 – Справка за здравноосигурителните плащания на НЗОК за периода 01.01.-31.12.2020 г. за възстановяване на разходи на ЗЗОЛ за заплатена от тях медицинска помощ при престой в друга държава

¹¹³ Годишен отчет, таблица 17 – Справка за заплатените обезщетения в натура по възстановените от НЗОК през 2020 г.

¹¹⁴ Годишен отчет, таблица 14 - Справка за здравноосигурителните плащания на НЗОК за периода 01.01.-31.12.2020 година по искиве на други държави, за възстановяване на извършени от тях разходи, за получени на тяхна територия обезщетения в натура от ЗОЛ, осигурени в НЗОК

Източник: Отчети за изпълнението на бюджета на НЗОК за 2019 г. и 2020 г.

От извършеното сравнение на отчетените здравноосигурителни плащания през 2020 г. спрямо предходната 2019 г. е установено, че плащанията нарастват, както като общ размер, така и по отделните показатели с изключение на тези за МИ, прилагани в БМП и за медицинска помощ, оказана в съответствие с правилата за координация на системите за социална сигурност. Най-голям относителен ръст бележат здравноосигурителните плащания за дентална помощ, следвани от разходите за ПИМП и разходите за ЛП за лечение на злокачествени заболявания и ЛП при животозастрашаващи кръвоизливи и спешни оперативни и инвазивни интервенции при пациенти с вродени коагулопатии, в условията на БМП, които НЗОК заплаща извън стойността на оказваните медицински услуги. Най-нисък ръст се отчита при здравноосигурителните плащания за ЛП, МИ и диетични храни за специални медицински цели за домашно лечение на територията на страната - 4,1 на сто спрямо 2019 г. и разходите за БМП – 8,5 на сто. Спадът на разходите през 2020 г. за медицинска помощ, оказана в съответствие с правилата за координация на системите за социална сигурност спрямо предходната 2019 г. се дължи на големия размер натрупани през предходни години задължения, по договорни взаимоотношения с чуждестранните партньори, изплатени през 2019 г. от НЗОК чрез пренасочване на средства от резерва и средства от преизпълнението на приходите.

2.1.1.4. Плащания от трансфери от Министерство на здравеопазването

През 2020 г. МЗ предоставя на НЗОК трансфери за финансиране на разходите, извършени от НЗОК за ЛП – ваксини и дейности по прилагането им по чл. 82, ал. 2, т. 3 от ЗЗ; дейности за здравно неосигурени лица, включващи: дейности по комплексно (амбулаторно) наблюдение при пациенти с кожно-венерически и психиатрични заболявания; интензивно лечение; дейности за здравно неосигурени жени по чл. 82, ал. 1, т. 2 от ЗЗ; плащания¹¹⁵ за покриване на разликата между потребителска такса, дължима от пенсионери при посещения при лекар и лекар по дентална медицина; дейности във връзка с лечение на лица до и над 18-годишна възраст по чл. 82, ал. 1а, 3 и 6 от ЗЗ, както и за МИ, помощни средства, приспособления и съоръжения за хората с увреждания извън обхвата на задължителното здравно осигуряване.

Планираните със ЗБНЗОК за 2020 г. средства са в размер на 83 400 хил. лв. Извършените през 2020 г. плащания не надвишават размерът на планираните и получени трансфери от МЗ. Отчетените плащания от трансфери от МЗ към 31.12.2020 г. са в размер на 83 213 хил. лв. или 99,7 на сто от планираните.

През 2020 г. от МЗ са предоставени на НЗОК трансфери за финансиране на разходите, извършени от НЗОК за:¹¹⁶

¹¹⁵ по чл. 37, ал. 6 от ЗЗО

¹¹⁶ Одитно доказателство № 6

а) ЛП – ваксини и дейности по прилагането им по чл. 82, ал. 2, т. 3 от ЗЗ - приетите със ЗБНЗОК за 2020 г. средства са в размер на 4 213 хил. лв. С извършени¹¹⁷ компенсирани промени по бюджета на НЗОК за 2020 г. средствата са увеличени с 4 459 хил. лв. Към 31.12.2020 г. са изплатени 8 661 хил. лв. или със 105,6 на сто повече от предвидените в ЗБНЗОК за 2020 г. Спрямо извършените през 2019 г. плащания се отчита намаление със 103 хил. лв. (1,2 на сто). Намалението на разходите се дължи на извършеното през 2019 г. авансово заплащане на ваксините, приложени в периода 01.11. – 31.12.2019 г.

б) дейности за здравно неосигурени лица, включващи: интензивно лечение и комплексно диспансерно (амбулаторно) наблюдение при пациенти с кожно-венерически и психиатрични заболявания - планираните със ЗБНЗОК за 2020 г. средства са в размер на 2 109 хил. лв. С решение¹¹⁸ на НС на НЗОК, по реда на чл. 115 от ЗПФ, средствата са увеличени със 156 хил. лв.

Към 31.12.2020 г. са изплатени 2 265 хил. лв. (в т.ч. трансфер за ведомствени болници в размер на 68 хил. лв.) или със 7,4 на сто повече от заложените средства в закона. Отчита се ръст с 339 хил. лв. (17,6 на сто) спрямо извършените плащания през 2019 г.

в) дейности за здравно неосигурени жени по чл. 82, ал. 1, т. 2 от ЗЗ - приетите със ЗБНЗОК за 2020 г. средства са в размер на 6 680 хил. лв. След извършени компенсирани промени¹¹⁹ средствата са увеличени с 229 хил. лв. Към 31.12.2020 г. са изплатени 6 895 хил. лв. или с 3,2 на сто повече от заложените в закона средства. Спрямо платените през 2019 г. средства се отчита увеличение с 1 549 хил. лв. или с 28,9 на сто.

г) плащания на сумите по чл. 37, ал. 6 от ЗЗО - със ЗБНЗОК за 2020 г. са приети средства в размер на 18 398 хил. лв. По реда на чл. 115 от ЗПФ¹²⁰ средствата са намалени с 4 282 хил. лв. Отчетените плащания към 31.12.2020 г. са в размер на 14 077 хил. лв. (в т.ч. трансфер към ведомствени болници в размер на 12 хил. лв.). Отчита се намаление на заплатените средства спрямо 2019 г. с 1 055 хил. лв. или 7 на сто.

д) дейности във връзка с лечение на лица до 18-годишна възраст по чл. 82, ал. 1а, 3 и 6 от ЗЗ - приетите със ЗБНЗОК за 2020 г. средства са в размер на 12 000 хил. лв. С извършени¹²¹ компенсирани промени по бюджета на НЗОК за 2020 г. средствата са увеличени с 4 652 хил. лв. Към 31.12.2020 г. са изплатени 16 652 хил. лв. или с 38,8 на сто повече от предвидените в ЗБНЗОК за 2020 г. Изплатените средства за 2020 г. са несъпоставими с тези от 2019 г., тъй като Наредба № 2/27.03.2019 г. за медицинските и други услуги по чл. 82, ал. 1а и 3 от Закона за здравето и за реда и условията за тяхното одобряване, ползване и заплащане, влиза в сила от 01.04.2019 г. и не обхваща период от една календарна година.

е) дейности във връзка с лечение на лица над 18-годишна възраст по чл. 82, ал. 1а и 6 от ЗЗ - приетите със ЗБНЗОК за 2020 г. средства са в размер на 2 000 хил. лв. С извършени¹²² компенсирани промени по бюджета на НЗОК за 2020 г. средствата са намалени с 1 553 хил. лв. Към 31.12.2020 г. са изплатени 324 хил. лв. или с 83,8 на сто по-малко от предвидените в ЗБНЗОК за 2020 г.

ж) МИ, помощни средства, приспособления и съоръжения за хората с увреждания извън обхвата на задължителното здравно осигуряване - планираните със ЗБНЗОК за 2020 г. средства са в размер на 38 000 хил. лв. Извършени¹²³ са компенсирани промени, в резултат на които средствата са намалени с 3 661 хил. лв. Отчетените разходи са в размер на 34 339 хил. лв. или с 9,6 на сто по-малко от планираните в закона средства.

¹¹⁷ Решение № РД-НС-04-146 от 16.12.2020 г. и Докладна записка № 21-01-2817/22.12.2020 г.

¹¹⁸ Решение № РД-НС-04-146 от 16.12.2020 г. и Докладна записка № 21-01-2817/22.12.2020 г.

¹¹⁹ Решение № РД-НС-04-146 от 16.12.2020 г. и Докладна записка № 21-01-2817/22.12.2020 г.

¹²⁰ Решение № РД-НС-04-146 от 16.12.2020 г. и Докладна записка № 21-01-2817/22.12.2020 г.

¹²¹ Решения №№ РД-НС-04-106/27.10.2020 г., РД-НС-04-126/27.11.2020 г. и № РД-НС-04-146/16.12.2020 г. и Докладна записка № 21-01-2833/31.12.2020 г.

¹²² Решения № РД-НС-04-106/27.10.2020 г. и № РД-НС-04-146/16.12.2020 г. и Докладна записка № 21-01-2833/31.12.2020 г.

¹²³ Решения № РД-НС-04-126/27.11.2020 г. и № РД-НС-04-146/16.12.2020 г.

Съгласно § 2, ал. 6 от ПЗР на ЗБНЗОК за 2020 г., трансферите за медицински изделия, помощни средства, приспособления и съоръжения за хората с увреждания извън обхвата на задължителното здравно осигуряване се определят и предоставят от МЗ при условия и по ред, утвърдени от министъра на здравеопазването и от управителя на НЗОК, след одобрение от НС на НЗОК, без да се нарушава балансът по бюджета на НЗОК.

2.1.2. Придобиване на нефинансови активи

В ЗБНЗОК за 2020 г. за придобиване на нефинансови активи са предвидени 5 000 хил. лв., които заемат дял от 0,1 на сто от планираните разходи и трансфери.

С решение¹²⁴ на НС на НЗОК и утвърдени¹²⁵ вътрешно-компенсирани промени средствата са намалени с 571 хил. лв. (11,4 на сто) за сметка на увеличение на средствата за издръжка на административните дейности, по реда на чл. 115 от ЗПФ. Във връзка с възстановяване на средства по проект „Осигуряване на електронен обмен на социалноосигурителна информация между България и ЕС“, по реда на ЗПФ и Указания на МФ¹²⁶ е увеличен размерът на средствата по този показател със 163 хил. лв., в резултат на което годишният план е в размер на 4 593 хил. лв. Отчетените средства по показателя са 4 593 или 100 на сто от заложените в годишния план. Разходите са извършени основно за придобиване на компютри и хардуер, програмни продукти и лицензи за програмни продукти и придобиване на сгради.

Планираните средства за придобиване на нефинансови активи не са усвоени изцяло през 2020 г., като част от тях са пренасочени за издръжка на административните дейности.

2.1.3. Резерв, включително за непредвидени и неотложни разходи

В съответствие с разпоредбите на ЗЗО¹²⁷ в бюджета на НЗОК задължително се предвижда резерв, включително за непредвидени и неотложни разходи в размер на сумата от 3 на сто от събраните приходи от здравноосигурителни вноски и трансферите за здравноосигурителни вноски от други бюджети и други приходи. Съгласно ЗЗО¹²⁸ средствата от резерва се плащат разходи в случай на значителни отклонения от равномерното разходване на средствата за здравноосигурителни плащания, като е в правомощията на НС на НЗОК да взема решения за използването на средствата от резерва.

Приетият със ЗБНЗОК за 2020 г. резерв, включително за непредвидени и неотложни разходи е в размер на 139 222 хил. лв.

С решения¹²⁹ на НС на НЗОК средствата от резерва са освободени и разпределени за здравноосигурителни плащания, както следва:¹³⁰

а) 27 141 хил. лв. за здравноосигурителни плащания за дентална помощ – 19,5 на сто от средствата, предвидени за резерв;

б) 41 392 хил. лв. за здравноосигурителни плащания за ПИМП – 29,7 на сто;

в) 20 833 хил. лв. за здравноосигурителни плащания за СИМП – 15 на сто;

г) 9 750 хил. лв. за здравноосигурителни плащания за МДД – 7 на сто;

д) 15 000 хил. лв. за здравноосигурителни плащания за ЛП, МИ и диетични храни за специални медицински цели за домашно лечение на територията на страната, за ЛП за лечение на злокачествени заболявания и ЛП при животозастрашаващи кръвоизливи и спешни оперативни и инвазивни интервенции при пациенти с вродени коагулопатии, в условията на БМП, които НЗОК заплаща извън стойността на оказваните медицински

¹²⁴ Решение № РД-НС-04-146 от 16.12.2020 г.

¹²⁵ Утвърдени от управителя на НЗОК с докладна записка № 21-01-2833/31.12.2020 г.

¹²⁶ ДДС № 01/16.01.2020 г

¹²⁷ чл. 26, ал. 1, т. 1 и т. 2 от ЗЗО

¹²⁸ чл. 26, ал. 2 от ЗЗО

¹²⁹ Решения №№ РД-НС-04-126/27.11.2020 г., РД-НС-04-146/16.12.2020 г. и РД-НС-04-153/21.12.2020 г.

¹³⁰ Одитно доказателство № 6

услуги (10,8 на сто от средствата предвидени в резерва), в т.ч. 9 104 хил. лв. за ЛП, МИ и диетични храни за специални медицински цели за домашно лечение на територията на страната и 5 896 хил. лв. за ЛП за лечение на злокачествени заболявания и ЛП при животозастрашаващи кръвоизливи и спешни оперативни и инвазивни интервенции при пациенти с вродени коагулопатии, в условията на БМП, които НЗОК заплаща извън стойността на оказваните медицински услуги;

е) 25 105 хил. лв. за здравноосигурителни плащания за медицинска помощ, оказана в съответствие с правилата за координация на системите за социална сигурност – 18 на сто.

През 2020 г. средствата от резерва по бюджета на НЗОК са разходвани за здравноосигурителни плащания в съответствие с нормативните изисквания.

2.2. Предоставени трансфери на Националната агенция за приходите по чл. 24, т. 6 от ЗЗО и към бюджетни организации, сключили договори за извършване на медицински услуги с НЗОК

Съгласно чл. 2, ал. 2 от ЗЗО набирането на средства от задължителните здравноосигурителни вноски се осъществява от НАП, като съгласно § 6 от ПЗР на ЗБНЗОК за 2020 г. НЗОК заплаща такса в размер на 0,2 на сто върху набраните здравноосигурителни вноски. Дължимата такса за обслужване събирането на здравноосигурителни вноски се отразява като трансфер към НАП. Приетите със ЗБНЗОК за 2020 г. трансфери са в размер на 5 532 хил. лв.

През 2020 г. средствата по този показател са увеличени¹³¹ с отчетените като трансфери средства, заплащани по договори, сключени между разпоредители с бюджет (ведомствени болници) и НЗОК, в размер на 106 933 хил. лв. В резултат годишният план е в размер на 112 465 хил. лв.

Към 31.12.2020 г. са отчетени 112 237 хил. лв., като 5 303 хил. лв. са предоставени трансфери на НАП¹³² за такса за обслужване събирането на здравноосигурителни вноски.

С промени в ЗЗО¹³³, считано от 01.01.2021 г. таксата за обслужване събирането на здравноосигурителни вноски от НАП е отменена.

НАП администрира вноски за държавното обществено осигуряване, здравето осигуряване, учителския пенсионен фонд и фондовете за допълнителното задължително пенсионно осигуряване. За администрираните публични средства НАП събира такса единствено от НЗОК, което я поставя в неравностойно положение спрямо останалите обществени и частни осигурителни фондове.

С размера на таксата за администриране на здравноосигурителните вноски, заплащана на НАП, се ограничават средствата на НЗОК, като за периода 2015 г. - 2020 г. сумата възлиза на 26 100 хил. лв.¹³⁴

3. Бюджетно салдо¹³⁵

Съгласно ЗБНЗОК за 2020 г., бюджетът на НЗОК за 2020 г. е приет с балансирано бюджетно салдо.

В резултат на отчетените към 31.12.2020 г. разходи и трансфери - всичко в общ размер на 4 738 218 хил. лв., спрямо отчетените приходи и трансфери - всичко в общ размер на 4 733 420 хил. лв. се формира отрицателно бюджетно салдо за годината в размер на 4 798 хил. лв.

За 2020 г. бюджетно салдо на НЗОК е отрицателно и е в размер на 4 798 хил. лв.

Изпълнението на бюджета на НЗОК за 2020 г. е отчетено в съответствие с показателите на ЗБНЗОК за 2020 г. Извършените през годината промени между

¹³¹ § 4 от ПЗР на ЗБНЗОК за 2020 г. и Указание на МФ ДР № 1 от 17.01.2020 г.

¹³² Одитно доказателство № 8

¹³³ обн., ДВ, бр. 103 от 04.12.2020 г

¹³⁴ Одитно доказателство № 8

¹³⁵ Одитни доказателства № 1

елементите на разходите и трансферите са в рамките на бюджета и са в съответствие с нормативните изисквания.

Част четвърта ЗАКЛЮЧЕНИЕ

Въз основа на резултатите от извършения одит на отчета за изпълнение на бюджета на НЗОК за 2020 г., са налице основания за изразяване на следното заключение:

Констатирано е съответствие във всички съществени аспекти за процесите „Изготвяне, одобряване и представяне на отчета за изпълнение на бюджета на НЗОК за 2020 г.“, „Структуриране и съдържание на отчета за изпълнение на бюджета на НЗОК за 2020 г.“ и „Отчитане изпълнението на бюджета на НЗОК за 2020 г.“.

През одитирания период състоянието на СФУК в изследваната област е добро.

Част пета ОТГОВОРИ НА ОДИТИРАНАТА ОРГАНИЗАЦИЯ

Фактите и обстоятелствата, установени при одита и отразени в одитния доклад за извършен одит на отчета за изпълнение на бюджета на НЗОК за 2020 г., са съгласувани¹³⁶ с представители на НЗОК. Представените по време на одита отговори на въпроси и информация от отговорните длъжностни лица са взети предвид при изготвянето на одитния доклад.

В подкрепа на констатациите от одитния доклад са събрани 10 броя одитни доказателства, които заедно с работните документи, отразяващи отделните етапи на одитния процес, се намират в Сметната палата.

Настоящият одитен доклад е приет на основание, чл. 48, ал. 1 от Закона за Сметната палата с Решение № 348 от 14.09.2021 г. на Сметната палата.

¹³⁶ на 23.07.2021 г.

№	Опис на приложенията към одитен доклад № 0600100521	Бр. стр.
1.	Извършени промени по бюджета на НЗОК за 2020 г. по показатели	12

Извършени промени по бюджета на НЗОК за 2020 г. по показатели

ХИЛ. ЛВ.

№ ред	ПОКАЗАТЕЛИ	РД-НС-04-126/27.11.2020г., РД-НС-04-146/16.12.2020г., РД-НС-04-153/21.12.2020г.,	РД-НС-04-23/14.02.2020 г. РД-НС-04-106/27.10.2020 г., РД-НС-04-126/27.11.2020 г., РД-НС-04-146/16.12.2020г., ДЗ № 21-01-2817/22.12.2020 г. и РД-и ДЗ № 21-01-2833/31.12.2020 г.	ДЗ №№ 21-01-481/17.02.2020 г., 21-01-796/17.03.2020 г., 21-01-1255/18.05.2020 г., 21-01-1712/14.07.2020 г., 21-01-1926/13.08.2020 г., 21-01-1926/15.09.2020 г., 21-01-2566/18.11.2020 г., 21-01-2714/11.12.2020 г., 21-01-2833/31.12.2020 г. и РД-НС-04- 146/16.12.2020 г.	РД-НС-04-106/27.10.2020г.	ДЗ № 04-06-102/12.02.2021г.	Общо корекции (с включен трансфер към ведомствени болници)	ДЗ №№ 21-01- 481/17.02.2020 г., 21-01- 796/17.03.2020 г., 21-01-1034/23.04.2020 г., 21-01-1255/18.05.2020 г., 21-01-1479/15.06.2020 г., 21-01-1712/14.07.2020 г., 21-01-1926/13.08.2020 г., 21-01-1926/15.09.2020 г., 21-01-1926/14.10.2020 г., 21-01-2566/18.11.2020 г., 21-01-2714/11.12.2020 г., 21-01-2833/31.12.2020 г.	Общо промени по бюджета на НЗОК за 2020 г. (с прехвърлени отчетените като трансфери за ведомствени болници средства)
		Резерв	ВКП	Проект „Осигуряване на ел. обмен на социално осигурителна инф. между РБ и ЕС“; програма за трансгр. сътрудничество и дог. за предостав. на нац. съфинансиране с МРРБ	ПМС № 247 от 03.09.2020 г.	ПМС № 362 от 10.12.2020 г.		§ 4 от ПРЗ на ЗБНЗОК за 2020 г. и Указания на МФ ДР № 1 от 17.01.2020 г.	
		+/-	+/-	+/-	+/-	+/-		+/-	
I.	ПРИХОДИ И ТРАНСФЕРИ - ВСИЧКО				1 847		1 847		1 847
1.	Здравноосигурителни приходи						-61 016	-61 016	-61 016
1.1.	Здравноосигурителни вноски						-61 016	-61 016	-61 016
1.2.	Трансфери за здравно осигуряване								
2.	Неданъчни приходи и други приходи								
3.	Получени трансфери от Министерството на здравеопазването за :								
3.1	Лекарствени продукти – ваксини и дейности по прилагането им по чл. 82, ал. 2, т. 3 от Закона за здравето		4 458				4 458		4 458

№ ред	ПОКАЗАТЕЛИ	РД-НС-04-126/27.11.2020г., РД-НС-04-146/16.12.2020г., РД-НС-04-153/21.12.2020г.,	РД-НС-04-23/14.02.2020 г. РД-НС-04-106/27.10.2020 г., РД-НС-04-126/27.11.2020 г., РД-НС-04-146/16.12.2020г., ДЗ № 21-01-2817/22.12.2020 г. и ДЗ № 21-01-2833/31.12.2020 г.	ДЗ №№ 21-01-481/17.02.2020 г., 21-01-796/17.03.2020 г., 21-01-1255/18.05.2020 г., 21-01-1712/14.07.2020 г., 21-01-1926/13.08.2020 г., 21-01-1926/15.09.2020 г., 21-01-2566/18.11.2020 г., 21-01-2714/11.12.2020 г., 21-01-2833/31.12.2020 г. и РД-НС-04-146/16.12.2020 г.	РД-НС-04-106/27.10.2020г.	ДЗ № 04-06-102/12.02.2021г.	Общо корекции (с включен трансфер към ведомствени болници)	ДЗ №№ 21-01-481/17.02.2020 г., 21-01-796/17.03.2020 г., 21-01-1034/23.04.2020 г., 21-01-1255/18.05.2020 г., 21-01-1479/15.06.2020 г., 21-01-1712/14.07.2020 г., 21-01-1926/13.08.2020 г., 21-01-1926/15.09.2020 г., 21-01-1926/14.10.2020 г., 21-01-2566/18.11.2020 г., 21-01-2714/11.12.2020 г., 21-01-2833/31.12.2020 г.	Общо промени по бюджета на НЗОК за 2020 г. (с прехвърлени отчетените трансфери за ведомствени болници средства)
		Резерв	ВКП	Проект „Осигуряване на ел. обмен на социално осигурителна инф. между РБ и ЕС“; програма за трансгр. сътрудничество и дог. за предостав. на нац. съфинансиране с МРРБ	ПМС № 247 от 03.09.2020 г.	ПМС № 362 от 10.12.2020 г.		§ 4 от ПРЗ на ЗБНЗОК за 2020 г. и Указания на МФ ДР № 1 от 17.01.2020 г.	
		+/-	+/-	+/-	+/-	+/-		+/-	
3.2.	Дейности за здравно неосигурени лица, включващи: интензивно лечение, комплексно диспансерно (амбулаторно) наблюдение при пациенти с психиатрични заболявания и комплексно диспансерно (амбулаторно) наблюдение при пациенти с кожно-венерически заболявания по чл. 82, ал. 1, т. 1а, 3а и 6б от Закона за здравето		156				156		156
3.3	Дейности за здравно неосигурени жени по чл. 82, ал. 1, т. 2 от Закона за здравето		229				229		229
3.4	Суми по чл. 37, ал. 6 от Закона за здравното осигуряване		-4 282				-4 282		-4 282

№ ред	ПОКАЗАТЕЛИ	РД-НС-04-126/27.11.2020г., РД-НС-04-146/16.12.2020г., РД-НС-04-153/21.12.2020г.,	РД-НС-04-23/14.02.2020 г. РД-НС-04-106/27.10.2020 г., РД-НС-04-126/27.11.2020 г., РД-НС-04-146/16.12.2020г., ДЗ № 21-01-2817/22.12.2020 г. и ДЗ № 21-01-2833/31.12.2020 г.	ДЗ №№ 21-01-481/17.02.2020 г., 21-01-796/17.03.2020 г., 21-01-1255/18.05.2020 г., 21-01-1712/14.07.2020 г., 21-01-1926/13.08.2020 г., 21-01-1926/15.09.2020 г., 21-01-2566/18.11.2020 г., 21-01-2714/11.12.2020 г., 21-01-2833/31.12.2020 г. и РД-НС-04-146/16.12.2020 г.	РД-НС-04-106/27.10.2020г.	ДЗ № 04-06-102/12.02.2021г.	Общо корекции (с включен трансфер към ведомствени болници)	ДЗ №№ 21-01-481/17.02.2020 г., 21-01-796/17.03.2020 г., 21-01-1034/23.04.2020 г., 21-01-1255/18.05.2020 г., 21-01-1479/15.06.2020 г., 21-01-1712/14.07.2020 г., 21-01-1926/13.08.2020 г., 21-01-1926/15.09.2020 г., 21-01-1926/14.10.2020 г., 21-01-2566/18.11.2020 г., 21-01-2714/11.12.2020 г., 21-01-2833/31.12.2020 г.	Общо промени по бюджета на НЗОК за 2020 г. (с прехвърлени отчетените като трансфери за ведомствени болници средства)
		Резерв	ВКП	Проект „Осигуряване на ел. обмен на социално осигурителна инф. между РБ и ЕС“; програма за трансгр. сътрудничество и дог. за предостав. на нац. съфинансиране с МРРБ	ПМС № 247 от 03.09.2020 г.	ПМС № 362 от 10.12.2020 г.		§ 4 от ПРЗ на ЗБНЗОК за 2020 г. и Указания на МФ ДР № 1 от 17.01.2020 г.	
		+/-	+/-	+/-	+/-	+/-		+/-	
3.5	Дейности във връзка с лечение на лица до 18-годишна възраст по чл. 82, ал. 1а, 3 и 6 от Закона за здравето		4 652				4 652		4 652
3.6	Дейности във връзка с лечение на лица над 18-годишна възраст по чл. 82, ал. 1а и 6 от Закона за здравето		-1 552				-1 552		-1 552
3.7.	Медицински изделия, помощни средства, приспособления и съоръжения за хората с увреждания извън обхвата на задължителното здравно осигуряване		-3 661				-3661		-3661
4.	Допълнителен трансфер, съгласно ПМС № 247 от 03.09.2020 г.				1 847		1 847		1 847

№ ред	ПОКАЗАТЕЛИ	РД-НС-04-126/27.11.2020г., РД-НС-04-146/16.12.2020г., РД-НС-04-153/21.12.2020г.,	РД-НС-04-23/14.02.2020 г. РД-НС-04-106/27.10.2020 г., РД-НС-04-126/27.11.2020 г., РД-НС-04-146/16.12.2020г., ДЗ № 21-01-2817/22.12.2020 г. и ДЗ № 21-01-2833/31.12.2020 г.	ДЗ №№ 21-01-481/17.02.2020 г., 21-01-796/17.03.2020 г., 21-01-1255/18.05.2020 г., 21-01-1712/14.07.2020 г., 21-01-1926/13.08.2020 г., 21-01-1926/15.09.2020 г., 21-01-2566/18.11.2020 г., 21-01-2714/11.12.2020 г., 21-01-2833/31.12.2020 г. и РД-НС-04- 146/16.12.2020 г.	РД-НС-04-106/27.10.2020г.	ДЗ № 04-06-102/12.02.2021г.	Общо корекции (с включен трансфер към ведомствени болници)	ДЗ №№ 21-01- 481/17.02.2020 г., 21-01- 796/17.03.2020 г., 21-01-1034/23.04.2020 г., 21-01-1255/18.05.2020 г., 21-01-1479/15.06.2020 г., 21-01-1712/14.07.2020 г., 21-01-1926/13.08.2020 г., 21-01-1926/15.09.2020 г., 21-01-1926/14.10.2020 г., 21-01-2566/18.11.2020 г., 21-01-2714/11.12.2020 г., 21-01-2833/31.12.2020 г.	Общо промени по бюджета на НЗОК за 2020 г. (с прехвърлени отчетените трансфери за ведомствени болници средства)
		Резерв	ВКП	Проект „Осигуряване на ел. обмен на социално осигурителна инф. между РБ и ЕС“; програма за трансгр. сътрудничество и дог. за предостав. на нац. съфинансиране с МРРБ	ПМС № 247 от 03.09.2020 г.	ПМС № 362 от 10.12.2020 г.		§ 4 от ПРЗ на ЗБНЗОК за 2020 г. и Указания на МФ ДР № 1 от 17.01.2020 г.	
		+/-	+/-	+/-	+/-	+/-		+/-	
5.	Допълнителен трансфер, съгласно ПМС № 362 от 10.12.2020 г. и писмо на МФ вх.№ 04-06-102/31.12.2020 г.					61 016	61 016		61 016
II.	РАЗХОДИ И ТРАНСФЕРИ-ВСИЧКО				1 847		1 847		1 847
1.	РАЗХОДИ			149	1 847		1 996	-106 933	-104 937
1.1.	Текущи разходи	139 222	571	-14	1 847		141 626	-106 933	34 692
1.1.1.	Разходи за персонал		-429	-5	1 847		1 413		1 413
1.1.2.	Издръжка на административните дейности		1 000	-9			991		991
1.1.3.	Здравноосигурителни плащания	139 222					139 222	-106 854	32 368
1.1.3.1.	Първична извънболнична медицинска помощ	41 393	-6 958				34 435		34 435
1.1.3.2.	Специализирана извънболнична медицинска помощ (включително за комплексно диспансерно (амбулаторно) наблюдение)	20 833	-6 663				14 170	-1 038	13 132

№ ред	ПОКАЗАТЕЛИ	РД-НС-04-126/27.11.2020г., РД-НС-04-146/16.12.2020г., РД-НС-04-153/21.12.2020г.,	РД-НС-04-23/14.02.2020 г. РД-НС-04-106/27.10.2020 г., РД-НС-04-126/27.11.2020 г., РД-НС-04-146/16.12.2020г., ДЗ № 21-01-2817/22.12.2020 г. и ДЗ № 21-01-2833/31.12.2020 г.	ДЗ №№ 21-01-481/17.02.2020 г., 21-01-796/17.03.2020 г., 21-01-1255/18.05.2020 г., 21-01-1712/14.07.2020 г., 21-01-1926/13.08.2020 г., 21-01-1926/15.09.2020 г., 21-01-2566/18.11.2020 г., 21-01-2714/11.12.2020 г., 21-01-2833/31.12.2020 г. и РД-НС-04- 146/16.12.2020 г.	РД-НС-04-106/27.10.2020г.	ДЗ № 04-06-102/12.02.2021г.	Общо корекции (с включен трансфер към ведомствени болници)	ДЗ №№ 21-01- 481/17.02.2020 г., 21-01- 796/17.03.2020 г., 21-01-1034/23.04.2020 г., 21-01-1255/18.05.2020 г., 21-01-1479/15.06.2020 г., 21-01-1712/14.07.2020 г., 21-01-1926/13.08.2020 г., 21-01-1926/15.09.2020 г., 21-01-1926/14.10.2020 г., 21-01-2566/18.11.2020 г., 21-01-2714/11.12.2020 г., 21-01-2833/31.12.2020 г.	Общо промени по бюджета на НЗОК за 2020 г. (с прехвърлени отчетените като трансфери за ведомствени болници средства)
		Резерв	ВКП	Проект „Осигуряване на ел. обмен на социално осигурителна инф. между РБ и ЕС“; програма за трансгр. сътрудничество и дог. за предостав. на нац. съфинансиране с МРРБ	ПМС № 247 от 03.09.2020 г.	ПМС № 362 от 10.12.2020 г.		§ 4 от ПРЗ на ЗБНЗОК за 2020 г. и Указания на МФ ДР № 1 от 17.01.2020 г.	
		+/-	+/-	+/-	+/-	+/-		+/-	
1.1.3.3.	Дентална помощ	27 141	5 102				32 243		32 243
1.1.3.4.	Медико-диагностична дейност	9 750	5 352				15 102	-792	14 310

№ ред	ПОКАЗАТЕЛИ	РД-НС-04-126/27.11.2020г., РД-НС-04-146/16.12.2020г., РД-НС-04-153/21.12.2020г.,	РД-НС-04-23/14.02.2020 г. РД-НС-04-106/27.10.2020 г., РД-НС-04-126/27.11.2020 г., РД-НС-04-146/16.12.2020г., ДЗ № 21-01-2817/22.12.2020 г. и ДЗ № 21-01-2833/31.12.2020 г.	ДЗ №№ 21-01-481/17.02.2020 г., 21-01-796/17.03.2020 г., 21-01-1255/18.05.2020 г., 21-01-1712/14.07.2020 г., 21-01-1926/13.08.2020 г., 21-01-1926/15.09.2020 г., 21-01-2566/18.11.2020 г., 21-01-2714/11.12.2020 г., 21-01-2833/31.12.2020 г. и РД-НС-04- 146/16.12.2020 г.	РД-НС-04-106/27.10.2020г.	ДЗ № 04-06-102/12.02.2021г.	Общо корекции (с включен трансфер към ведомствени болници)	ДЗ №№ 21-01- 481/17.02.2020 г., 21-01- 796/17.03.2020 г., 21-01-1034/23.04.2020 г., 21-01-1255/18.05.2020 г., 21-01-1479/15.06.2020 г., 21-01-1712/14.07.2020 г., 21-01-1926/13.08.2020 г., 21-01-1926/15.09.2020 г., 21-01-1926/14.10.2020 г., 21-01-2566/18.11.2020 г., 21-01-2714/11.12.2020 г., 21-01-2833/31.12.2020 г.	Общо промени по бюджета на НЗОК за 2020 г. (с прехвърлени отчетените като трансфери за ведомствени болници средства)
		Резерв	ВКП	Проект „Осигуряване на ел. обмен на социално осигурителна инф. между РБ и ЕС“; програма за трансгр. сътрудничество и дог. за предостав. на нац. съфинансиране с МРРБ	ПМС № 247 от 03.09.2020 г.	ПМС № 362 от 10.12.2020 г.		§ 4 от ПРЗ на ЗБНЗОК за 2020 г. и Указания на МФ ДР № 1 от 17.01.2020 г.	
		+/-	+/-	+/-	+/-	+/-		+/-	
1.1.3.5.	Лекарствени продукти, медицински изделия и диетични храни за специални медицински цели за домашно лечение на територията на страната, за лекарствени продукти за лечение на злокачествени заболявания и лекарствени продукти при животозастрашаващи кръвоизливи и спешни оперативни и инвазивни интервенции при пациенти с вродени коагулопатии, в условията на болничната медицинска помощ, които НЗОК заплаща извън стойността на оказваните медицински услуги:	15 000	1 054				16 054	-13 639	2 415

№ ред	ПОКАЗАТЕЛИ	РД-НС-04-126/27.11.2020г., РД-НС-04-146/16.12.2020г., РД-НС-04-153/21.12.2020г.,	РД-НС-04-23/14.02.2020 г. РД-НС-04-106/27.10.2020 г., РД-НС-04-126/27.11.2020 г., РД-НС-04-146/16.12.2020г., ДЗ № 21-01-2817/22.12.2020 г. и ДЗ № 21-01-2833/31.12.2020 г.	ДЗ №№ 21-01-481/17.02.2020 г., 21-01-796/17.03.2020 г., 21-01-1255/18.05.2020 г., 21-01-1712/14.07.2020 г., 21-01-1926/13.08.2020 г., 21-01-1926/15.09.2020 г., 21-01-2566/18.11.2020 г., 21-01-2714/11.12.2020 г., 21-01-2833/31.12.2020 г. и РД-НС-04- 146/16.12.2020 г.	РД-НС-04-106/27.10.2020г.	ДЗ № 04-06-102/12.02.2021г.	Общо корекции (с включен трансфер към ведомствени болници)	ДЗ №№ 21-01- 481/17.02.2020 г., 21-01- 796/17.03.2020 г., 21-01-1034/23.04.2020 г., 21-01-1255/18.05.2020 г., 21-01-1479/15.06.2020 г., 21-01-1712/14.07.2020 г., 21-01-1926/13.08.2020 г., 21-01-1926/15.09.2020 г., 21-01-1926/14.10.2020 г., 21-01-2566/18.11.2020 г., 21-01-2714/11.12.2020 г., 21-01-2833/31.12.2020 г.	Общо промени по бюджета на НЗОК за 2020 г. (с прехвърлени отчетените като трансфери за ведомствени болници средства)
		Резерв	ВКП	Проект „Осигуряване на ел. обмен на социално осигурителна инф. между РБ и ЕС“; програма за трансгр. сътрудничество и дог. за предостав. на нац. съфинансиране с МРРБ	ПМС № 247 от 03.09.2020 г.	ПМС № 362 от 10.12.2020 г.		§ 4 от ПРЗ на ЗБНЗОК за 2020 г. и Указания на МФ ДР № 1 от 17.01.2020 г.	
		+/-	+/-	+/-	+/-	+/-		+/-	
1.1.3.5.1.	в т.ч. за лекарствени продукти, медицински изделия и диетични храни за специални медицински цели за домашно лечение на територията на страната	9 104	24 621				33 725		33 725
1.1.3.5.1.1.	в т.ч. лекарствени продукти, назначени с протокол, за които се извърша експертиза	5 437	12 544				17 982		17 982
1.1.3.5.1.2.	в т.ч. лекарствени продукти за домашно лечение на територията на страната извън тези по т. 1.1.3.5.1.1. и медицински изделия в извънболничната помощ	3 666	12 077				15 743		15 744

№ ред	ПОКАЗАТЕЛИ	РД-НС-04-126/27.11.2020г., РД-НС-04-146/16.12.2020г., РД-НС-04-153/21.12.2020г.,	РД-НС-04-23/14.02.2020 г., РД-НС-04-106/27.10.2020 г., РД-НС-04-126/27.11.2020 г., РД-НС-04-146/16.12.2020г., ДЗ № 21-01-2817/22.12.2020 г. и ДЗ № 21-01-2833/31.12.2020 г.	ДЗ №№ 21-01-481/17.02.2020 г., 21-01-796/17.03.2020 г., 21-01-1255/18.05.2020 г., 21-01-1712/14.07.2020 г., 21-01-1926/13.08.2020 г., 21-01-1926/15.09.2020 г., 21-01-2566/18.11.2020 г., 21-01-2714/11.12.2020 г., 21-01-2833/31.12.2020 г. и РД-НС-04- 146/16.12.2020 г.	РД-НС-04-106/27.10.2020г.	ДЗ № 04-06-102/12.02.2021г.	Общо корекции (с включен трансфер към ведомствени болници)	ДЗ №№ 21-01- 481/17.02.2020 г., 21-01- 796/17.03.2020 г., 21-01-1034/23.04.2020 г., 21-01-1255/18.05.2020 г., 21-01-1479/15.06.2020 г., 21-01-1712/14.07.2020 г., 21-01-1926/13.08.2020 г., 21-01-1926/15.09.2020 г., 21-01-1926/14.10.2020 г., 21-01-2566/18.11.2020 г., 21-01-2714/11.12.2020 г., 21-01-2833/31.12.2020 г.	Общо промени по бюджета на НЗОК за 2020 г. (с прехвърлени отчетените като трансфери за ведомствени болници средства)
		Резерв	ВКП	Проект „Осигуряване на ел. обмен на социално осигурителна инф. между РБ и ЕС“; програма за трансгр. сътрудничество и дог. за предостав. на нац. съфинансиране с МРРБ	ПМС № 247 от 03.09.2020 г.	ПМС № 362 от 10.12.2020 г.		§ 4 от ПРЗ на ЗБНЗОК за 2020 г. и Указания на МФ ДР № 1 от 17.01.2020 г.	
		+/-	+/-	+/-	+/-	+/-		+/-	
1.1.3.5.2.	в т.ч. за лекарствени продукти за лечение на злокачествени заболявания и лекарствени продукти при животозастрашаващи кръвоизливи и спешни оперативни и инвазивни интервенции при пациенти с вродени коагулопатии, в условията на болнична медицинска помощ, които НЗОК заплаща извън стойността на оказваните медицински услуги	5 896	-23 567				-17 671	-13 639	-31 310
1.1.3.6.	Медицински изделия, прилагани в болничната медицинска помощ		-20 522				-20 522	-1 730	-22 252
1.1.3.7.	Болнична медицинска помощ		7 956				7 956	-89 477	-81 521
1.1.3.8.	други здравноосигурителни плащания	25 105	14 679				39 784	-178	39 606

№ ред	ПОКАЗАТЕЛИ	РД-НС-04-126/27.11.2020г., РД-НС-04-146/16.12.2020г., РД-НС-04-153/21.12.2020г.,	РД-НС-04-23/14.02.2020 г. РД-НС-04-106/27.10.2020 г., РД-НС-04-126/27.11.2020 г., РД-НС-04-146/16.12.2020г., ДЗ № 21-01-2817/22.12.2020 г. и ДЗ № 21-01-2833/31.12.2020 г.	ДЗ №№ 21-01-481/17.02.2020 г., 21-01-796/17.03.2020 г., 21-01-1255/18.05.2020 г., 21-01-1712/14.07.2020 г., 21-01-1926/13.08.2020 г., 21-01-1926/15.09.2020 г., 21-01-2566/18.11.2020 г., 21-01-2714/11.12.2020 г., 21-01-2833/31.12.2020 г. и РД-НС-04-146/16.12.2020 г.	РД-НС-04-106/27.10.2020г.	ДЗ № 04-06-102/12.02.2021г.	Общо корекции (с включен трансфер към ведомствени болници)	ДЗ №№ 21-01-481/17.02.2020 г., 21-01-796/17.03.2020 г., 21-01-1034/23.04.2020 г., 21-01-1255/18.05.2020 г., 21-01-1479/15.06.2020 г., 21-01-1712/14.07.2020 г., 21-01-1926/13.08.2020 г., 21-01-1926/15.09.2020 г., 21-01-1926/14.10.2020 г., 21-01-2566/18.11.2020 г., 21-01-2714/11.12.2020 г., 21-01-2833/31.12.2020 г.	Общо промени по бюджета на НЗОК за 2020 г. (с прехвърлени отчетени като трансфери за ведомствени болници средства)
		Резерв	ВКП	Проект „Осигуряване на ел. обмен на социално осигурителна инф. между РБ и ЕС“; програма за трансгр. сътрудничество и дог. за предостав. на нац. съфинансиране с МРРБ	ПМС № 247 от 03.09.2020 г.	ПМС № 362 от 10.12.2020 г.		§ 4 от ПРЗ на ЗБНЗОК за 2020 г. и Указания на МФ ДР № 1 от 17.01.2020 г.	
		+/-	+/-	+/-	+/-	+/-		+/-	
1.1.3.8.1.	в т.ч. за медицинска помощ, оказана в съответствие с правилата за координация на системите за социална сигурност	25 105	14 679				39 784	-178	39 606
1.1.4.	Плащания от трансфери от Министерството на здравеопазването по ал. 1, ред 3, за:							-80	-80
1.1.4.1.	Лекарствени продукти – ваксини и дейности по прилагането им по чл. 82, ал. 2, т. 3 от Закона за здравето		4 459				4 459		4 459

№ ред	ПОКАЗАТЕЛИ	РД-НС-04-126/27.11.2020г., РД-НС-04-146/16.12.2020г., РД-НС-04-153/21.12.2020г.,	РД-НС-04-23/14.02.2020 г., РД-НС-04-106/27.10.2020 г., РД-НС-04-126/27.11.2020 г., РД-НС-04-146/16.12.2020г., ДЗ № 21-01-2817/22.12.2020 г. и ДЗ № 21-01-2833/31.12.2020 г.	ДЗ №№ 21-01-481/17.02.2020 г., 21-01-796/17.03.2020 г., 21-01-1255/18.05.2020 г., 21-01-1712/14.07.2020 г., 21-01-1926/13.08.2020 г., 21-01-1926/15.09.2020 г., 21-01-2566/18.11.2020 г., 21-01-2714/11.12.2020 г., 21-01-2833/31.12.2020 г. и РД-НС-04- 146/16.12.2020 г.	РД-НС-04-106/27.10.2020г.	ДЗ № 04-06-102/12.02.2021г.	Общо корекции (с включен трансфер към ведомствени болници)	ДЗ №№ 21-01- 481/17.02.2020 г., 21-01- 796/17.03.2020 г., 21-01-1034/23.04.2020 г., 21-01-1255/18.05.2020 г., 21-01-1479/15.06.2020 г., 21-01-1712/14.07.2020 г., 21-01-1926/13.08.2020 г., 21-01-1926/15.09.2020 г., 21-01-1926/14.10.2020 г., 21-01-2566/18.11.2020 г., 21-01-2714/11.12.2020 г., 21-01-2833/31.12.2020 г.	Общо промени по бюджета на НЗОК за 2020 г. (с прехвърлени отчетените като трансфери за ведомствени болници средства)
		Резерв	ВКП	Проект „Осигуряване на ел. обмен на социално осигурителна инф. между РБ и ЕС“; програма за трансгр. сътрудничество и дог. за предостав. на нац. съфинансиране с МРРБ	ПМС № 247 от 03.09.2020 г.	ПМС № 362 от 10.12.2020 г.		§ 4 от ПРЗ на ЗБНЗОК за 2020 г. и Указания на МФ ДР № 1 от 17.01.2020 г.	
		+/-	+/-	+/-	+/-	+/-		+/-	
1.1.4.2.	Дейности за здравно неосигурени лица, включващи: интензивно лечение, комплексно диспансерно (амбулаторно) наблюдение при пациенти с психиатрични заболявания и комплексно диспансерно (амбулаторно) наблюдение при пациенти с кожно-венерически заболявания по чл. 82, ал. 1, т. 1а, 3а и 6б от Закона за здравето		156				156	-68	88
1.1.4.3.	Дейности за здравнонеосигурени жени по чл. 82, ал. 1, т. 2 от Закона за здравето		229				229		229
1.1.4.4.	Суми по чл. 37, ал. 6 от Закона за здравното осигуряване		-4 282				-4 282	-12	-4 294

№ ред	ПОКАЗАТЕЛИ	РД-НС-04-126/27.11.2020г., РД-НС-04-146/16.12.2020г., РД-НС-04-153/21.12.2020г.,	РД-НС-04-23/14.02.2020 г., РД-НС-04-106/27.10.2020 г., РД-НС-04-126/27.11.2020 г., РД-НС-04-146/16.12.2020г., ДЗ № 21-01-2817/22.12.2020 г. и ДЗ № 21-01-2833/31.12.2020 г.	ДЗ №№ 21-01-481/17.02.2020 г., 21-01-796/17.03.2020 г., 21-01-1255/18.05.2020 г., 21-01-1712/14.07.2020 г., 21-01-1926/13.08.2020 г., 21-01-1926/15.09.2020 г., 21-01-2566/18.11.2020 г., 21-01-2714/11.12.2020 г., 21-01-2833/31.12.2020 г. и РД-НС-04- 146/16.12.2020 г.	РД-НС-04-106/27.10.2020г.	ДЗ № 04-06-102/12.02.2021г.	Общо корекции (с включен трансфер към ведомствени болници)	ДЗ №№ 21-01- 481/17.02.2020 г., 21-01- 796/17.03.2020 г., 21-01-1034/23.04.2020 г., 21-01-1255/18.05.2020 г., 21-01-1479/15.06.2020 г., 21-01-1712/14.07.2020 г., 21-01-1926/13.08.2020 г., 21-01-1926/15.09.2020 г., 21-01-1926/14.10.2020 г., 21-01-2566/18.11.2020 г., 21-01-2714/11.12.2020 г., 21-01-2833/31.12.2020 г.	Общо промени по бюджета на НЗОК за 2020 г. (с прехвърлени отчетени като трансфери за ведомствени болници средства)
		Резерв	ВКП	Проект „Осигуряване на ел. обмен на социално осигурителна инф. между РБ и ЕС“; програма за трансгр. сътрудничество и дог. за предостав. на нац. съфинансиране с МРРБ	ПМС № 247 от 03.09.2020 г.	ПМС № 362 от 10.12.2020 г.		§ 4 от ПРЗ на ЗБНЗОК за 2020 г. и Указания на МФ ДР № 1 от 17.01.2020 г.	
		+/-	+/-	+/-	+/-	+/-		+/-	
1.1.4.5.	Дейности във връзка с лечение на лица до 18-годишна възраст по чл. 82, ал. 1а, 3 и 6 от Закона за здравето		4 652				4 652		4 652
1.1.4.6.	Дейности във връзка с лечение на лица над 18-годишна възраст по чл.82, ал. 1а и 6 от Закона за здравето		-1 553				-1 553		-1 553
1.1.4.7.	Медицински изделия, помощни средства, приспособления и съоръжения за хората с увреждания извън обхвата на задължителното здравно осигуряване		-3 661				-3 661		-3 661
1.2.	Придобиване на дълготрайни активи и основен ремонт		-571	163			-408		-408

№ ред	ПОКАЗАТЕЛИ	РД-НС-04-126/27.11.2020г., РД-НС-04-146/16.12.2020г., РД-НС-04-153/21.12.2020г.,	РД-НС-04-23/14.02.2020 г., РД-НС-04-106/27.10.2020 г., РД-НС-04-126/27.11.2020 г., РД-НС-04-146/16.12.2020г., ДЗ № 21-01-2817/22.12.2020 г. и ДЗ № 21-01-2833/31.12.2020 г.	ДЗ №№ 21-01-481/17.02.2020 г., 21-01-796/17.03.2020 г., 21-01-1255/18.05.2020 г., 21-01-1712/14.07.2020 г., 21-01-1926/13.08.2020 г., 21-01-1926/15.09.2020 г., 21-01-2566/18.11.2020 г., 21-01-2714/11.12.2020 г., 21-01-2833/31.12.2020 г. и РД-НС-04- 146/16.12.2020 г.	РД-НС-04-106/27.10.2020г.	ДЗ № 04-06-102/12.02.2021г.	Общо корекции (с включен трансфер към ведомствени болници)	ДЗ №№ 21-01- 481/17.02.2020 г., 21-01- 796/17.03.2020 г., 21-01-1034/23.04.2020 г., 21-01-1255/18.05.2020 г., 21-01-1479/15.06.2020 г., 21-01-1712/14.07.2020 г., 21-01-1926/13.08.2020 г., 21-01-1926/15.09.2020 г., 21-01-1926/14.10.2020 г., 21-01-2566/18.11.2020 г., 21-01-2714/11.12.2020 г., 21-01-2833/31.12.2020 г.	Общо промени по бюджета на НЗОК за 2020 г. (с прехвърлени отчетените като трансфери за ведомствени болници средства)
		Резерв	ВКП	Проект „Осигуряване на ел. обмен на социално осигурителна инф. между РБ и ЕС“; програма за трансгр. сътрудничество и дог. за предостав. на нац. съфинансиране с МРРБ	ПМС № 247 от 03.09.2020 г.	ПМС № 362 от 10.12.2020 г.		§ 4 от ПРЗ на ЗБНЗОК за 2020 г. и Указания на МФ ДР № 1 от 17.01.2020 г.	
		+/-	+/-	+/-	+/-	+/-		+/-	
1.3.	Резерв, включително за непредвидени и неотложни разходи	-139 222					-139 222		-139 222
2.	Предоставени трансфери на Националната агенция за приходите по чл. 24, т. 6 Закона за здравното осигуряване и към бюджетни организации, сключили договори за извършване на медицински услуги с НЗОК							106 933	106 933
3.	Трансфери между бюджети и сметки за средствата от ЕС (нето)			-149			-149		-149
3.1.	предоставени трансфери (-)			-149			-149		-149

ОПИС НА ОДИТНИТЕ ДОКАЗАТЕЛСТВА КЪМ ОДИТЕН ДОКЛАД № 0600100521

№	Одитни доказателства	Брой стр.
1.	Писмо изх. № 05-00-5/15.06.2021 г. от управителя на НЗОК до председателя на Сметната палата за представяне на годишния отчет за изпълнението на бюджета на НЗОК за 2020 г. с приложения и Отчет за изпълнението на бюджета на НЗОК за 2020 г.	3+ 1 бр. CD
2.	Докладна записка от управител на НЗОК вх. № НС-01-00-113/07.06.2021 г. до председателя на НС на НЗОК за внасяне за одобрение на годишния отчет за изпълнението на бюджета на НЗОК за 2020 г. и Докладна записка вх. № 21-01-1196/07.06.2021 г. от директор дирекция „Бюджет и финансови параметри“ до управител на НЗОК за представяне на годишния отчет за изпълнението на бюджета на НЗОК за 2020 г.	2
3.	Писмо изх. № 05-00-4 от 06.07.2021 г от управителя на НЗОК до ръководителя на одитния екип; Писмо изх. № 04-04-366 от 11.06.2021 г. от управителя на НЗОК, с което изпраща отчета за изпълнение на бюджета на НЗОК за 2020 г. чрез министъра на здравеопазването до МС; Писмо № 05 00-164 от 09.07.2021 г. от директор дирекция „Правителствена канцелария“ до ръководителя на одитния екип; Писмо изх. № 02-00-10 от 11.06.2021 г. от управителя на НЗОК, с което изпраща отчета за изпълнението на бюджета на НЗОК до Народното събрание; Писмо изх. № 05-00-164 от 22.07.2021 г. от МС до ръководител одитен екип	15
4.	Отговор с писмо № АД-124-00-2 от 09.07.2021 г. от Народното събрание по писмо изх. № 01-01-17 от 06.07.2021 г. от ръководителя на одитния екип до главния секретар на Народното събрание	5
5.	Заповед № РД-09-333/02.03.2021 г. на управителя на НЗОК във връзка с изготвянето на годишния отчет за изпълнението на бюджета на НЗОК за 2020 г. и приложения	5
6.	Писмо изх. № 05-00-4 от 10.06.2021 г от управителя на НЗОК до ръководителя на одитния екип с предоставени документи и информация; Решения на НС на НЗОК №№ РД-НС-04-23/14.02.2020 г., РД-НС-04-106/27.10.2020 г., РД-НС-126/27.11.2020 г., РД-НС-146/16.12.2020 г., РД-НС-04-153/21.12.2020 г.; Докладни записки от директор дирекция „Бюджет и финансови параметри“ до управителя на НЗОК – 13 бр.	179
7.	Протоколи №№ РД-НС-05-9, РД-НС-05-10 от 06.04.2020 г., РД-НС-05-9-1 от 26.11.2020 г. и РД-НС-05-9 от 16.12.2020 г. за приемане, съгласуване изменение и допълнение на Методика за определяне на размера на сумите заплащани от НЗОК на изпълнителите на МП, ДП и на МДД за работа при неблагоприятни условия по повод на обявена епидемична обстановка; Решение на НС на НЗОК № РД-НС-04-144/15.12.2020 г.	19
8.	Писмо изх. № 05-00-4 от 10.06.2021 г. от управителя на НЗОК до ръководителя на одитния екип с предоставена информация и документи; Справка за отправените искания от НЗОК до МЗ и предоставените трансфери през 2020 г. от МЗ по бюджета на НЗОК по § 2 от ПРЗ от ЗБНЗОК 2020 г.; Справка за получената по бюджета на НЗОК през 2020 г. от МЗ целева субсидия, съгласно § 3 от ПРЗ от ЗБНЗОК за 2020 г.; Справка за преведените от АСП целеви средства на НЗОК по § 8 от ПРЗ от ЗБНЗОК за 2020 г.; Справка за администрираните здравноосигурителни вноски от НАП на НЗОК за 2020 г.; Справка за месечното разчитане на и за заплатените суми по чл. 24, т. 6 от ЗЗО от НЗОК към бюджета на НАП (§ 6 от ПЗР от ЗБНЗОК за 2020 г.)	20
9.	Информация за броя на лицата, които се осигуряват за сметка на държавния бюджет съгласно ЗЗО, предоставена с писма от АСП, НОИ, НАП, МП и МО; Писмо вх. № 09-04328 от 04.09.2019 г. от АСП относно бюджетната процедура за периода 2020 г. - 2022 г.; Писмо вх. № 14-01-36 от 09.09.2019 г. от НОИ относно, проект за 2020 г и актуализирани прогнози за 2021 г. и 2022 г. на бюджетите на ДОО и Учителския пенсионен фонд; Писмо вх. № 09-01-67 от 19.06.2019 г. от НАП относно средногодишната бюджетна прогноза за периода 2020 г. - 2022 г.; Писмо вх. № 04-01-53 от 12.09.2019 г. от Министерство на правосъдието относно средногодишната бюджетна прогноза за периода 2020 г. - 2022 г.; Писмо рег. № 04-13-81 от 14.09.2019 г. от Министерство на отбраната относно средногодишна бюджетна прогноза за периода 2020-2022 година.	10
10.	Отговор изх. № 92-С-8/12.07.2021 г. от МЗ с приложена справка по писмо изх. № 04-14-14/06.07.2021 г. от ръководителя на одитния екип до служебния министър на здравеопазването	4

СТАНОВИЩЕ НА СМЕТНАТА ПАЛАТА

ПО ОТЧЕТА ЗА ИЗПЪЛНЕНИЕТО НА БЮДЖЕТА НА НАЦИОНАЛНАТА ЗДРАВНООСИГУРИТЕЛНА КАСА ЗА 2020 Г.

Настоящото становище е изготвено в изпълнение на чл. 6, ал. 5 от Закона за Сметната палата и отразява резултатите от извършения одит на отчета за изпълнението на бюджета на Националната здравноосигурителна каса (НЗОК) за 2020 г.

Бюджетът на НЗОК е основен финансов план за набиране и разходване на паричните средства от задължителното здравно осигуряване. Той е отделен от държавния бюджет, приема се със закон за съответната година и изпълнението му се отчита пред Народното събрание.

Отчетът за изпълнението на бюджета на НЗОК за 2020 г. е одобрен¹³⁷ от Надзорния съвет (НС) на НЗОК на 11.06.2021 г. Представен е в Сметната палата¹³⁸ в законоустановения седемдневен срок¹³⁹ от приемането му от Надзорния съвет.

От управителя на НЗОК с писмо¹⁴⁰ от 11.06.2021 г. е внесен отчетът за изпълнението на бюджета на НЗОК за 2020 г. чрез министъра на здравеопазването в Министерски съвет.

Отчетът е внесен¹⁴¹ от управителя на НЗОК чрез министъра на здравеопазването и Министерски съвет в Народното събрание, с което е изпълнена разпоредбата на чл. 30, ал. 1 от Закона за здравето осигуряване (ЗЗО).

Отчетът за изпълнението на бюджета на НЗОК за 2020 г. съответства по структура и съдържание на Закона за бюджета на НЗОК¹⁴² (ЗБНЗОК) за 2020 г.

Приходите и трансферите по бюджета на НЗОК се формират от здравноосигурителни приходи, неданъчни приходи и получени трансфери от Министерство на здравеопазването (МЗ).

В ЗБНЗОК за 2020 г. са планирани приходи и трансфери в общ размер на 4 744 705 хил. лв. Отчетените приходи и трансфери са 4 733 420 хил. лв., което е с 11 285 хил. лв. или с 0,2 на сто по-малко от заложеното в ЗБНЗОК за 2020 г.

Планираните в ЗБНЗОК за 2020 г. здравноосигурителни приходи, формирани от здравноосигурителни вноски и трансфери за здравно осигуряване, са в размер на 4 640 734 хил. лв. и са с най-голям относителен дял – 97,8 на сто от общия размер на планираните приходи и трансфери. Отчетените средства – 4 585 533 хил. лв., са с 55 201 хил. лв. (1,2 на сто) по-малко от планираните със закона.

При планирани със ЗБНЗОК за 2020 г. здравноосигурителни вноски в размер на 3 107 134 хил. лв., са отчетени 3 051 939 хил. лв., което е с 1,8 на сто по-малко от планираните.

Получените трансфери за здравно осигуряване за 2020 г. са в размер на 1 533 594 хил. лв., което представлява 33,4 на сто от общо отчетените здравноосигурителните приходи.

¹³⁷ Решение № РД-НС-04-71/11.06.2021 г.

¹³⁸ Писмо вх. № 35-00-7/16.06.2021 г.

¹³⁹ по чл. 56, ал. 1 от Закона за Сметната палата

¹⁴⁰ Писмо изх. № 04-04-366/11.06.2021 г.

¹⁴¹ Писмо изх. № 02-00-10/11.06.2021 г.

¹⁴² обн., ДВ, бр. 99 от 17.12.2019 г., изм., ДВ, бр. 44 от 13.05.2020 г., доп., ДВ, бр. 84 от 29.09.2020 г., изм. и доп., ДВ, бр. 103 от 04.12.2020 г.

В ЗБНЗОК за 2020 г. са планирани неданъчни приходи в размер на 20 571 хил. лв., които включват приходи и доходи от собственост, глоби, санкции и наказателни лихви и други неданъчни приходи. Отчетените приходи са в размер на 19 227 хил. лв., което е с 1 334 хил. лв. (6,5 на сто) по-малко от планираните.

В ЗБНЗОК за 2020 г. са планирани трансфери от МЗ в размер на 83 400 хил. лв., за финансиране на разходите за: ЛП – ваксини и дейности по прилагането им за здравните дейности по чл. 82, ал. 2, т. 3 от ЗЗ; дейности за здравно неосигурени лица, включващи: интензивно лечение и комплексно диспансерно (амбулаторно) наблюдение при пациенти с кожно-венерически и психиатрични заболявания; дейности по чл. 82, ал. 1, т. 2, ал. 1а, 3 и 6 от ЗЗ; медицински изделия, помощни средства, приспособления, съоръжения за на хората с увреждания извън обхвата на задължителното здравно осигуряване; и за сумите по чл. 37, ал. 6 от ЗЗО. Отчетените към 31.12.2020 г. трансфери от МЗ са размер на 83 400 хил. лв. което представлява 100 на сто от заложеното в закона.

Планираните *разходи и трансфери* в ЗБНЗОК за 2020 г. са в размер на 4 744 705 хил. лв. и включват: текущи разходи, разходи за придобиване на нефинансови активи, резерв, включително за непредвидени и неотложни разходи и предоставени трансфери на Националната агенция за приходите (НАП).

С най-голям относителен дял от планираните разходи и трансфери са текущите разходи (97 на сто), включващи разходи за персонал, издръжка на административните дейности, здравноосигурителни плащания и плащания от получени трансфери от МЗ. Разходите за придобиване на нефинансови активи са 0,1 на сто от общия размер на разходите и трансферите. Резервът, включително за непредвидените и неотложните разходи е 3 на сто, а размерът на планираните трансфери към НАП по чл. 24, т. 6 от ЗЗО - 0,1 на сто.

За 2020 г. са отчетени 4 738 218 хил. лв. разходи и трансфери, които са с 6 487 хил. лв. (0,1 на сто) по-малко от определените в ЗБНЗОК за 2020 г.

Отчетените текущи разходи са в размер на 4 728 471 хил. лв. (в т.ч. 106 933 хил. лв. трансфер към ведомствени болници) и са с 2,9 на сто повече от планираните.

Със ЗБНЗОК за 2020 г. са определени разходи за персонал в размер на 45 434 хил. лв., а отчетените средства са 46 795 хил. лв. и представляват 1 на сто от общо отчетените разходи и трансфери. Планираните средства за издръжка на административните дейности са в размер на 12 140 хил. лв., а отчетените - 12 719 хил. лв. (0,3 на сто от общо отчетените разходи и трансфери).

Приетите със ЗБНЗОК за 2020 г. здравноосигурителни плащания са в размер на 4 453 977 хил. лв. и заемат най-голям дял от текущите разходи – 96,9 на сто, както и най-голям дял – 93,9 на сто от общо разходи и трансфери. В резултат на извършени промени по бюджета, с решения на НС на НЗОК, размерът на здравноосигурителните плащания е увеличен със 139 222 хил. лв. и възлизат на 4 593 199 хил. лв. Отчетените разходи за здравноосигурителни плащания в общ размер на 4 585 743 хил. лв. са със 131 766 хил. лв. (3 на сто) повече спрямо определените със ЗБНЗОК за 2020 г.

С най-голям относителен дял в общия размер на здравноосигурителни плащания са разходите за болнична медицинска помощ - 49 на сто, следвани от разходите за лекарствени продукти, медицински изделия и диетични храни за специални медицински цели за домашно лечение на територията на страната – 17 на сто, разходите за лекарствени продукти за лечение на злокачествени заболявания и лекарствени продукти при животозастрашаващи кръвоизливи и спешни оперативни и инвазивни интервенции при пациенти с вродени коагулопатии, в условията на болнична медицинска помощ, които НЗОК заплаща извън стойността на оказваните медицински услуги – 10,5 на сто и за специализирана извънболнична медицинска помощ – 6,1 на сто.

Във връзка с възникналата през 2020 г. пандемия от COVID 19, в изпълнение на чл. 15а от Закона за мерките и действията по време на извънредното положение, обявено с решение на Народното събрание от 13 март 2020 г., както и за преодоляване на последиците, между НЗОК и Българският лекарски съюз, съответно Българският зъболекарски съюз, са

подписани анекси към съответния национален рамков договор, за заплащане по условия и ред, определени в „Методика за определяне на размера на сумите, заплащани от НЗОК на изпълнители на медицинска помощ, на дентална помощ и на медико-диагностични дейности за работа при неблагоприятни условия по повод на обявена епидемична обстановка“. Заплатените през 2020 г. суми по Методиката възлизат на 277 492 хил. лв. или 6,1 на сто от здравноосигурителните плащания през годината.

През 2020 г. със ЗБНЗОК за здравноосигурителни плащания за медицинска помощ, оказана в съответствие с правилата за координация на системите за социална сигурност, са определени средства в размер на 70 094 хил. лв. или 1,6 на сто от планираните здравноосигурителни плащания. С извършените през годината промени по бюджета на НЗОК са увеличени предвидените със закона средства с 39 784 хил. лв. или с 57 на сто, като отчетените разходи са в размер на 109 879 хил. лв. (в т.ч. 178 хил. лв. трансфер за ведомствени болници) и представляват 2,4 на сто от всички здравноосигурителни плащания.

В ЗБНЗОК за 2020 г. за придобиване на нефинансови активи са предвидени 5 000 хил. лв., които заемат дял от 0,1 на сто от планираните разходи и трансфери. Отчетените средства са 4 593 хил. лв. или 91,9 на сто от планираните със закона.

Планираните със ЗБНЗОК за 2020 г. плащания от трансфери от МЗ за финансиране на разходите, извършени от НЗОК за лекарствени продукти, ваксини и дейности по ЗЗ и ЗЗО са в размер на 83 400 хил. лв., като отчетените плащания са 83 213 хил. лв. (в т.ч. 80 хил. лв. трансфер към ведомствени болници) или 99,7 на сто от планираните.

Приетият със ЗБНЗОК за 2020 г. резерв, включително за непредвидени и неотложни разходи е в размер на 139 222 хил. лв. С решения на НС на НЗОК средствата от резерва са освободени и разпределени за здравноосигурителни плащания в съответствие с нормативните изисквания.

Приетите със ЗБНЗОК за 2020 г. средства за предоставени трансфери на НАП по чл. 24, т. 6 от ЗЗО и към бюджетни организации, сключили договори за извършване на медицински услуги с НЗОК са в размер на 5 532 хил. лв. През годината средствата са увеличени с отчетените като трансфери средства, заплащани по договори, сключени между разпоредители с бюджет (ведомствени болници) и НЗОК, в размер на 106 933 хил. лв. Отчетените предоставени трансфери са в размер на 112 237 хил. лв., като 5 303 хил. лв. са предоставени на НАП за такса за обслужване събирането на здравноосигурителни вноски.

Съгласно ЗБНЗОК за 2020 г., бюджетът на НЗОК за 2020 г. е приет с балансирано *бюджетно салдо*. В резултат на отчетените към 31.12.2020 г. разходи и трансфери - всичко в общ размер на 4 738 218 хил. лв., спрямо отчетените приходи и трансфери - всичко в общ размер на 4 733 420 хил. лв. се формира отрицателно бюджетно салдо за 2020 г. в размер на 4 798 хил. лв.

В заключение Сметната палата изразява следното становище:

Изготвеният отчет за изпълнението на бюджета на НЗОК за 2020 г. съответства на структурата и показателите на ЗБНЗОК за 2020 г. Отчетените приходи, разходи и трансфери съответстват на нормативно определените в ЗЗО.

Изпълнението на бюджета на НЗОК за 2020 г. е отчетено в съответствие с показателите на ЗБНЗОК. Извършените през годината промени между елементите на разходите и трансферите в рамките на определения бюджет и увеличението на приходите и разходите от изпълнението на здравноосигурителните приходи са в съответствие с нормативните изисквания.

Настоящото становище е прието от Сметната палата с Решение № 348 от 14.09.2021 г. (Протокол № 34)